

To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

► **B** **DIREKTIVA 2006/126/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**
 z dne 20. decembra 2006
 o voznških dovoljenjih (prenovitev)
 (Besedilo velja za EGP)
 (UL L 403, 30.12.2006, str. 18)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► <u>M1</u>	Direktiva Komisije 2009/113/ES z dne 25. avgusta 2009	L 223	31	26.8.2009
► <u>M2</u>	Direktiva Komisije 2011/94/EU z dne 28. novembra 2011	L 314	31	29.11.2011
► <u>M3</u>	Direktiva Komisije 2012/36/EU z dne 19. novembra 2012	L 321	54	20.11.2012
► <u>M4</u>	Direktiva Sveta 2013/22/EU z dne 13. maja 2013	L 158	356	10.6.2013
► <u>M5</u>	Direktiva Komisije 2013/47/EU z dne 2. oktobra 2013	L 261	29	3.10.2013
► <u>M6</u>	Direktiva Komisije 2014/85/EU z dne 1. julija 2014	L 194	10	2.7.2014
► <u>M7</u>	Direktiva Komisije (EU) 2015/653 z dne 24. aprila 2015	L 107	68	25.4.2015
► <u>M8</u>	Direktiva Komisije (EU) 2016/1106 z dne 7. julija 2016	L 183	59	8.7.2016

**DIREKTIVA 2006/126/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN
SVETA**

z dne 20. decembra 2006

o vozniških dovoljenjih (prenovitev)

(Besedilo velja za EGP)

Člen 1

Vzorec dovoljenja

1. Države članice v skladu z določbami te direktive uvedejo nacionalno vozniško dovoljenje, ki temelji na vzorcu Skupnosti, določenem v Prilogi I. Znak na strani 1 vzorca vozniškega dovoljenja Skupnosti vsebuje oznako države članice, ki izdaja dovoljenje.

2. Brez poseganja v pravila o varstvu podatkov lahko države članice vključijo v vozniško dovoljenje nosilec podatkov (mikročip) kot sestavni del tega dovoljenja, takoj ko Komisija v skladu s postopkom iz člena 9(2) določi zahteve glede mikročipa, predvidene v Prilogi I za spremembo nebitvenih določb te direktive z njeno dopolnitvijo. Te zahteve predvidijo homologacijo ES, ki se podeli le, če se dokaže zmožnost preprečevanja poskusov zlorab ali spreminjanja podatkov.

3. V mikročip se vključijo usklajeni podatki o vozniškem dovoljenju, kakor so opredeljeni v Prilogi I.

Po posvetovanju s Komisijo lahko države članice shranjujejo dodatne podatke, pod pogojem, da to v nobenem primeru ne posega v izvajanje te direktive.

Komisija lahko v skladu s postopkom iz člena 9(2) spremeni Prilogo I, da se zagotovi prihodnja interoperabilnost.

4. Države članice lahko s soglasjem Komisije vzorec, določen v Prilogi I, prilagodijo tako, da je primeren za računalniško obdelavo vozniškega dovoljenja.

Člen 2

Vzajemno priznavanje

1. Vozniška dovoljenja, ki jih izdajajo države članice, se vzajemno priznavajo.

2. Če imetnik veljavnega nacionalnega vozniškega dovoljenja, ki nima obdobja veljavnosti, kot je določeno v členu 7(2), pridobi običajno prebivališče v državi članici, ki je različna od države članice, ki je izdala njegovo vozniško dovoljenje, lahko država članica gostiteljica uporablja za dovoljenje obdobje veljavnosti, kot je določeno v navedenem členu, tako da po preteku 2 let od dne, ko je imetnik pridobil običajno prebivališče na njenem ozemlju, veljavnost vozniškega dovoljenja podaljšuje.

Člen 3

Ukrepi proti ponarejanju

1. Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe za preprečevanje vsakršnega tveganja ponarejanja vozniških dovoljenj, vključno z vzorci vozniških dovoljenj, izdanih pred začetkom veljavnosti te direktive. O tem obvestijo Komisijo.
2. Material, uporabljen za vozniško dovoljenje, določen v Prilogi I, se s specifikacijami za spremembo ne bistvenih določb te direktive z njeno dopolnitvijo, ki jih določi Komisija v skladu s postopkom iz člena 9(2), zaščiti pred ponarejanjem. Države članice lahko uvedejo dodatne varnostne elemente.
3. Države članice zagotovijo, da do 19. januarja 2033 vsa izdana vozniška dovoljenja in vozniška dovoljenja v obtoku izpolnjujejo vse zahteve te direktive.

Člen 4

Kategorije, opredelitve in najnižje starosti

1. Z vozniškim dovoljenjem iz člena 1 se dovoli vožnja vozil na motorni pogon, ki spadajo v kategorije, opredeljene v nadaljevanju. Dovoljenje se lahko izda po dopolnitvi najnižjih starosti, ki so določene za vsako kategorijo. „Vozilo na motorni pogon“ pomeni vsako vozilo na lastni pogon, ki vozi po cesti in ni tirno vozilo.

2. Mopedi

Kategorija AM:

— dvo- ali trikolesna vozila z največjo konstrukcijsko določeno hitrostjo, ki ne presega 45 km/h, kot so opredeljena v členu 1(2)(a) Direktive 2002/24/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. marca 2002 o homologaciji dvo- in trikolesnih motornih vozil ⁽¹⁾ (razen vozil, katerih največja konstrukcijsko določena hitrost je manjša ali enaka 25 km/h), ter lahka štirikolesa, kot so opredeljena v členu 1(3)(a) Direktive 2002/24/ES,

— najnižja starost za kategorijo AM je 16 let.

3. Motorna kolesa s stransko prikolico ali brez nje in motorna trikolesa:

— „motorno kolo“ pomeni dvokolesno vozilo s stransko prikolico ali brez nje, kot je opredeljeno v členu 1(2)(b) Direktive 2002/24/ES;

⁽¹⁾ UL L 124, 9.5.2002, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Komisije 2005/30/ES (UL L 106, 27.4.2005, str. 17).

▼B

— „motorno trikolo“ pomeni vozilo s tremi simetrično nameščenimi kolesi, kot je opredeljeno v členu 1(2)(c) Direktive 2002/24/ES.

(a) Kategorija A1:

— motorna kolesa s prostornino valja, ki ne presega 125 kubičnih centimetrov, z močjo, manjšo od 11 kW, in z razmerjem moči/teže, ki ne presega 0,1 kW/kg;

— motorna trikolesa, katerih moč ne presega 15 kW;

— najnižja starost za kategorijo A1 je 16 let;

(b) Kategorija A2:

— motorna kolesa z močjo, manjšo od 35 kW, in z razmerjem moči/teže, ki ne presega 0,2 kW/kg in ki ne izvira iz vozila z dvakrat večjo močjo;

— najnižja starost za kategorijo A2 je 18 let.

(c) Kategorija A:

(i) motorna kolesa;

— Najnižja starost za kategorijo A je 20 let. Vendar pa je vožnja motornih koles iz te kategorije dovoljena le osebam, ki imajo vsaj dvoletne vozniške izkušnje z vožnjo motornih koles, za katere velja vozniško dovoljenje za kategorijo A2. Pogoji glede predhodnih izkušenj se lahko opusti, če je kandidat star najmanj 24 let;

(ii) motorna trikolesa z močjo, ki presega 15 kW

— najnižja starost za motorna trikolesa z močjo, večjo od 15 kW, je 21 let.

4. Motorna vozila:

— „motorno vozilo“ pomeni vsako vozilo na motorni pogon, ki se običajno uporablja za prevoz oseb ali blaga po cesti ali za cestno vleko vozil, ki se uporabljajo za prevoz oseb ali blaga. Ta pojem vključuje trolejbus, to so vozila, priključena na električni drsnik, ki ne vozijo po tirih. Ne vključuje pa kmetijskih ali gozdarskih traktorjev;

— „kmetijski ali gozdarski traktor“ pomeni vsako vozilo na motorni pogon, ki vozi po kolesih ali tirih in ima najmanj dve osi ter katere glavna funkcija je vlečna moč, zasnovano pa je predvsem za vlečenje, potiskanje, prevažanje ali pogon različnih orodij, naprav ali

▼B

priklopnih vozil, ki se uporabljajo v kmetijstvu ali gozdarstvu in katerih uporaba za prevoz oseb ali blaga po cesti ali za vleko vozil, ki se uporabljajo za prevoz oseb ali blaga na cesti, je samo sekundarna funkcija.

(a) Kategorija B1:

- štirikolesa, kot so opredeljena v členu 1(3)(b) Direktive 2002/24/ES;
- najnižja starost za kategorijo B1 je 16 let;
- kategorija B1 je izbirna; v državah članicah, ki te kategorije vozniškega dovoljenja ne uvedejo, se zahteva za vožnjo teh vozil vozniško dovoljenje za kategorijo B.

(b) Kategorija B:

Motorna vozila z največjo dovoljeno maso, ki ni večja od 3 500 kg, zasnovana in izdelana za prevoz največ osem potnikov poleg voznika; motorna vozila v tej kategoriji se lahko kombinirajo s priklopnikom, katerega največja dovoljena masa ne presega 750 kg.

Brez poseganja v pravila o homologaciji zadevnih vozil se lahko motorna vozila v tej kategoriji kombinirajo s priklopnikom, katerega največja dovoljena masa presega 750 kg, pod pogojem da največja dovoljena masa takšne kombinacije ne presega 4 250 kg. V primeru, da takšna kombinacija presega 3 500 kg, države članice v skladu z določbami Priloge V zahtevajo, da se lahko tako kombinacijo vozi le po:

- končanem usposabljanju ali
- opravljenem preizkusu spretnosti in ravnanja.

Države članice lahko zahtevajo tudi tako usposabljanje in hkrati opravljen preizkus spretnosti in ravnanja.

Države članice označijo pravico do vožnje take kombinacije na vozniskem dovoljenju z ustrežno kodo Skupnosti.

Najnižja starost za kategorijo B je 18 let.

(c) Kategorija BE:

- brez poseganja v pravila o homologaciji zadevnih vozil kombinacija vozil, sestavljena iz vlečnega vozila kategorije B in priklopnika ali polpriklopnika, pri čemer največja dovoljena masa priklopnika ali polpriklopnika ne presega 3 500 kg;
- najnižja starost za kategorijo BE je 18 let.

▼B

(d) Kategorija C1:

motorna vozila, ki ne spadajo v kategoriji D1 ali D in katerih največja dovoljena masa presega 3 500 kg, vendar je manjša od 7 500 kg, ter ki so zasnovana in izdelana za prevoz največ osem potnikov poleg voznika; motorna vozila v tej kategoriji se lahko kombinirajo s priklopnikom z največjo dovoljeno maso, ki ne presega 750 kg.

(e) Kategorija C1E:

- brez poseganja v pravila o homologaciji zadevnih vozil kombinacije vozil, sestavljene iz vlečnega vozila kategorije C1 in priklopnika ali polpriklopnika, pri čemer največja dovoljena masa priklopnika ali polpriklopnika presega 750 kg, pod pogojem, da dovoljena masa kombinacije ne presega 12 000 kg;
- brez poseganja v pravila o homologaciji zadevnih vozil kombinacije vozil, sestavljene iz vlečnega vozila kategorije B in priklopnika ali polpriklopnika, pri čemer največja dovoljena masa priklopnika ali polpriklopnika presega 3 500 kg, pod pogojem, da dovoljena masa kombinacije ne presega 12 000 kg;
- najnižja starost za kategoriji C1 in C1E je 18 let, brez poseganja v določbe o vožnji takšnih vozil iz Direktive 2003/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2003 o temeljnih kvalifikacijah in rednem usposabljanju voznikov nekaterih cestnih vozil za prevoz blaga ali potnikov ⁽¹⁾.

(f) Kategorija C:

motorna vozila, ki ne spadajo v kategoriji D1 ali D in katerih največja dovoljena masa presega 3 500 kg ter ki so zasnovana in izdelana za prevoz največ osem potnikov poleg voznika; motorna vozila v tej kategoriji se lahko kombinirajo s priklopnikom z največjo dovoljeno maso, ki ne presega 750 kg.

(g) Kategorija CE:

- brez poseganja v pravila o homologaciji zadevnih vozil kombinacije vozil, sestavljene iz vlečnega vozila kategorije C in priklopnika ali polpriklopnika, pri čemer največja dovoljena masa priklopnika ali polpriklopnika presega 750 kg;
- najnižja starost za kategoriji C1 in CE je 21 let, brez poseganja v določbe o vožnji takšnih vozil iz Direktive 2003/59/ES.

(h) Kategorija D1:

motorna vozila, ki so zasnovana in izdelana za prevoz največ 16 potnikov poleg voznika ter katerih največja dolžina ne presega 8 m; motorna vozila v tej kategoriji se lahko kombinirajo s priklopnikom z največjo dovoljeno maso, ki ne presega 750 kg.

⁽¹⁾ UL L 226, 10.9.2003, str. 4. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 2004/66/ES (UL L 168, 1.5.2004, str. 35).

▼B

(i) Kategorija D1E:

- brez poseganja v pravila o homologaciji zadevnih vozil kombinacije vozil, sestavljene iz vlečnega vozila kategorije D1 in priklopnika ali polpriklopnika, pri čemer največja dovoljena masa priklopnika ali polpriklopnika presega 750 kg;
- najnižja starost za kategoriji D1 in D1E je 21 let, brez poseganja v določbe o vožnji takšnih vozil iz Direktive 2003/59/ES.

(j) Kategorija D:

motorna vozila, ki so zasnovana in izdelana za prevoz več kot osem potnikov poleg voznika, in motorna vozila, za katere velja vozniško dovoljenje za kategorijo D, se lahko kombinirajo s priklopnikom z največjo dovoljeno maso, ki ne presega 750 kg.

(k) Kategorija DE:

- brez poseganja v pravila o homologaciji zadevnih vozil kombinacije vozil, sestavljene iz vlečnega vozila kategorije D in priklopnika, katerega največja dovoljena masa presega 750 kg;
- najnižja starost za kategoriji D in DE je 24 let, brez poseganja v določbe o vožnji takšnih vozil iz Direktive 2003/59/ES.

5. S soglasjem Komisije lahko države članice iz uporabe tega člena izključijo nekatere posebne vrste vozil na motorni pogon, kot so posebna vozila za invalide.

Države članice lahko iz uporabe te direktive izključijo vozila, ki jih uporabljajo oborožene sile in civilna zaščita oz. vozila pod njihovim nadzorom.

6. Države članice lahko zvišajo ali znižajo najnižjo starost za izdajo vozniškega dovoljenja:

(a) za kategorijo AM navzdol do 14 let ali navzgor do 18 let;

(b) za kategorijo B1 navzgor do 18 let;

(c) za kategorijo A1 navzgor do 17 ali 18 let,

- če je med najnižjo starostjo za kategorijo A1 in najnižjo starostjo za kategorijo A2 dve leti razlike in

- se zahteva najmanj dve leti izkušenj za motorna kolesa kategorije A2, preden se lahko dovoli vožnja motornih koles za kategorijo A, kot je navedeno v točki 3(c)(i);

(d) za kategoriji B in BE navzdol do 17 let.

▼B

Države članice lahko znižajo najnižjo starost za kategorijo C do 18 let in za kategorijo D do 21 let v zvezi z:

- (a) vozili, ki jih uporabljajo gasilske službe, in vozili, ki se uporabljajo za vzdrževanje javnega reda in miru;
- (b) vozili, ki se uporabljajo za preskuse na cesti za namen popravil ali vzdrževanja.

Vozniška dovoljenja, ki se v skladu s tem odstavkom izdajo osebam, starim manj kot določajo odstavki 2 do 4, so veljavna le na ozemlju države članice, ki izda takšna dovoljenja, dokler imetnik dovoljenja ne doseže najnižje starostne meje iz odstavkov 2 do 4.

Države članice lahko na svojem ozemlju priznajo veljavnost vozniških dovoljenj, izdanih voznikom, starim manj kakor določeno z najnižjimi starostnimi mejami iz odstavkov 2 do 4.

*Člen 5***Pogoji in omejitve**

1. V vozniških dovoljenjih se navedejo pogoji, pod katerimi voznik sme voziti.
2. Če je vozniku zaradi telesne prizadetosti dovoljena samo vožnja nekaterih vrst vozil ali prilagojenih vozil, se preizkus spretnosti in ravnanja iz člena 7 opravi v takem vozilu.

*Člen 6***Stopnjevitost in ekvivalenca kategorij**

1. Za izdajo vozniških dovoljenj veljajo naslednji pogoji:
 - (a) dovoljenja za kategorije C1, C, D1 in D se izdajo samo voznikom, ki so že upravičeni do vožnje vozil kategorije B;
 - (b) dovoljenja za kategorije BE, C1E, CE, D1E in DE se izdajo samo voznikom, ki so že upravičeni do vožnje vozil kategorije B, C1, C, D1 in D.
2. Veljavnost vozniških dovoljenj se določi na naslednji način:
 - (a) dovoljenja, izdana za kategorije C1E, CE, D1E ali DE, so veljavna za skupino vozil v kategoriji BE;
 - (b) dovoljenja, izdana za kategorijo CE, so veljavna za kategorijo DE, v kolikor so njihovi imetniki upravičeni do vožnje vozil v kategoriji D;
 - (c) dovoljenja, izdana za kategorijo CE in DE, so veljavna za skupino vozil v kategorijah C1E in D1E;

▼B

- (d) dovoljenja, izdana za katero koli kategorijo, so veljavna za vozila v kategoriji AM, vendar pa lahko država članica za voziška dovoljenja, izdana na njenem ozemlju, omeji ekvivalentnost za kategorijo AM na kategorije A1, A2 in A, če država članica uvede praktični preizkus kot pogoj za pridobitev kategorije AM;
- (e) dovoljenja, izdana za kategorijo A2, so veljavna tudi za kategorijo A1;
- (f) dovoljenja, izdana za kategorijo A, B, C ali D, so veljavna za kategorijo A1, A2, B1, C1 oziroma D1.

3. Države članice lahko za vožnjo na svojem ozemlju odobrijo naslednje ekvivalence:

- (a) motorna trikolesa z dovoljenjem za kategorijo B, za motorna trikolesa z močjo, ki presega 15 kW, pod pogojem, da je imetnik dovoljenja za kategorijo B star najmanj 21 let;
- (b) motorna kolesa kategorije A1 z dovoljenjem za kategorijo B.

Glede na to, da ta odstavek velja le na njihovih ozemljih, države članice v voziškem dovoljenju ne navedejo, da je imetnik upravičen do vožnje teh vozil.

4. Države članice lahko po posvetovanju s Komisijo dovolijo na svojem ozemlju vožnjo:

- (a) vozil kategorije D1 (z največjo dovoljeno maso 3500 kg, ki ne vključuje nobene posebne opreme, namenjene za prevoz invalidnih potnikov), ki jih vozijo imetniki dovoljenja za kategorijo B, starejši od 21 let, če so dovoljenje pridobili najmanj dve leti pred tem, pod pogojem, da vozila uporabljajo neprofitni organi za socialne namene in če voznik svoje storitve opravlja prostovoljno;
- (b) vozil z največjo dovoljeno maso, ki presega 3500 kg, ki jih vozijo imetniki voziškega dovoljenja za kategorijo B, starejši od 21 let, če so dovoljenje pridobili najmanj dve leti pred tem, pod pogojem, da je glavni namen vozil, da se uporabljajo kot prostor za izobraževanje in rekreacijo samo, ko so v mirujočem stanju, in da jih uporabljajo neprofitni organi za socialne namene in so spremenjena tako, da se ne morejo uporabljati niti za prevoz več kot devetih oseb niti za prevoz katerega koli blaga, razen tistega, ki je nujno potrebno za njihove namene.

*Člen 7***Izdaja, veljavnost in podaljšanje**

1. Voziška dovoljenja se izdajo samo tistim kandidatom:

- (a) ki so opravili preizkus spretnosti in ravnanja ter teoretični preizkus in ki izpolnjujejo zdravniške standarde v skladu z določbami prilog II in III;

▼B

- (b) ki so opravili teoretični preizkus samo za kategorijo AM; države članice lahko od kandidatov zahtevajo, da opravijo preizkus spretnosti in ravnanja ter zdravniški pregled za to kategorijo;

Za trikolesa in štirikolesa v tej kategoriji lahko države članice uvedejo poseben preizkus spretnosti in ravnanja. Za razlikovanje vozil znotraj kategorije AM se lahko v voziško dovoljenje vpiše nacionalna koda.

- (c) ki so, kar zadeva kategorijo A2 ali kategorijo A, pod pogojem, da so pridobili najmanj dve leti izkušenj na motornem kolesu iz kategorije A1 ali iz kategorije A2, opravili le preizkus spretnosti in ravnanja ali zaključili usposabljanje v skladu s Prilogo VI.
- (d) ki so, kar zadeva kategorijo B, zaključili usposabljanje ali opravili preizkus spretnosti in ravnanja ali so zaključili usposabljanje in opravili preizkus spretnosti in ravnanja v skladu s Prilogo V za vožnjo kombinacije vozil, kakor je opredeljena v drugem pododstavku člena 4(4)(b).
- (e) ki imajo svoje običajno prebivališče na ozemlju države članice, ki je izdala dovoljenje, ali lahko predložijo dokaze, da tam študirajo že vsaj šest mesecev.

2. (a) Od 19. januarja 2013 so dovoljenja, ki jih izdajajo države članice za kategorije AM, A1, A2, A, B, B1 in BE, veljavna 10 let.

Posamezna država članica lahko odloči, da taka dovoljenja izdaja z veljavnostjo do 15 let.

- (b) Od 19. januarja 2013 so dovoljenja, ki jih izdajajo države članice za kategorije C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E, veljavna 5 let.
- (c) Podaljšanje voziškega dovoljenja ima lahko za posledico novo obdobje veljavnosti za drugo kategorijo ali kategorije, za katere je imetnik dovoljenja upravičen do vožnje, v kolikor je to v skladu s pogoji, določenimi v tej direktivi.
- (d) Prisotnost mikročipa v skladu s členom 1 ni predpogoj za veljavnost voziškega dovoljenja. Izguba, nečitljivost ali kakšna druga poškodba mikročipa ne učinkuje na veljavnost dovoljenja.

3. Pogoji za podaljšanje voziških dovoljenj po izteku njihove veljavnosti so:

- (a) nadaljnje izpolnjevanje minimalnih standardov fizične in duševne sposobnosti za vožnjo, kakor so določeni v Prilogi III, za voziška dovoljenja v kategorijah C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E; in
- (b) običajno prebivališče na ozemlju države članice, ki je izdala dovoljenje, ali dokazilo, da prosilec tam študira že vsaj šest mesecev.

▼B

Države članice lahko pri podaljšanju vozniških dovoljenj za kategorije AM, A, A1, A2, B, B1 in BE zahtevajo pregled, pri katerem se uporabljajo minimalni standardi fizične in duševne sposobnosti za vožnjo, kakor so določeni v Prilogi III.

Države članice lahko omejijo obdobje veljavnosti vozniških dovoljenj, kakor je določeno v odstavku 2, izdanih novim voznikom za katero koli kategorijo, z namenom, da se za te voznike uporabljajo posebni ukrepi, katerih cilj je izboljšanje prometne varnosti.

Države članice lahko omejijo obdobje veljavnosti prvega dovoljenja, ki se izda novim voznikom za kategoriji C in D, na tri leta, z namenom, da bi lahko za te voznike uporabljale posebne ukrepe za izboljšanje prometne varnosti teh voznikov.

Države članice lahko omejijo obdobje veljavnosti posameznih vozniških dovoljenj, določeno v odstavku 2, za katero koli kategorijo, v primeru, da se zdi nujno pogosteje izvajati zdravniške preglede ali druge posebne ukrepe, kot so omejitve za storilce prometnih prekrškov.

Države članice lahko skrajšajo obdobje veljavnosti vozniških dovoljenj, določeno v odstavku 2, za imetnike, ki prebivajo na njihovem ozemlju, ki so dopolnili 50 let, z namenom, da se pogosteje izvajajo zdravniški pregledi ali drugi posebni ukrepi, kot so osvežitveni tečaji. To skrajšano obdobje veljavnosti se lahko uporabi le pri podaljšanju vozniškega dovoljenja.

4. Brez poseganja v nacionalno kazensko in policijsko zakonodajo lahko države članice po posvetovanju s Komisijo za izdajo vozniških dovoljenj uporabijo določbe svojih nacionalnih predpisov, ki se nanašajo na druge pogoje, kakor so tisti, navedeni v tej direktivi.

5. (a) Nihče ne more imeti več kot eno vozniško dovoljenje.

(b) Država članica zavrne izdajo dovoljenja, če ugotovi, da prosilec že ima vozniško dovoljenje.

(c) Države članice sprejmejo vse potrebne ukrepe po točki (b). Potrebni ukrepi glede izdaje, nadomestitve, podaljšanja ali zamenjave vozniškega dovoljenja vključujejo preverjanje pri drugih državah članicah, kadar obstaja utemeljen sum, da prosilec že ima drugo vozniško dovoljenje.

(d) Da se pospeši preverjanje po točki (b), države članice od njegove vzpostavitve dalje uporabljajo omrežje EU za vozniška dovoljenja.

Brez poseganja v člen 2 država članica pri izdajanju dovoljenja ravna z vso potrebno skrbnostjo za zagotovitev, da oseba izpolnjuje zahteve, določene v odstavku 1, in uporablja nacionalne predpise o razveljavitvi ali odvzemu pravice do vožnje, če se ugotovi, da je bilo dovoljenje izdano, ne da bi bile izpolnjene zahteve.

Člen 8

Prilagajanje znanstvenemu in tehničnemu napredku

Spremembe, potrebne za prilagoditev prilog I do VI znanstvenemu in tehničnemu napredku, se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 9(2).

Člen 9

Odbor

1. Komisiji pomaga Odbor za vozniška dovoljenja.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb iz člena 8 Sklepa.

Člen 10

Člani izpitne komisije

Od začetka veljavnosti te direktive člani izpitne komisije izpolnjujejo minimalne standarde, določene v Prilogi IV.

Za člane izpitne komisije, ki so bili pred 19. januarjem 2013 že v tej funkciji, veljajo le zahteve o zagotavljanju kakovosti in o ukrepih rednega periodičnega usposabljanja.

Člen 11

Različne določbe glede zamenjave, odvzema, nadomestitve in priznavanja vozniških dovoljenj

1. Če imetnik veljavnega nacionalnega vozniškega dovoljenja, ki ga je izdala država članica, pridobi običajno prebivališče v drugi državi članici, lahko zahteva, da se njegovo vozniško dovoljenje zamenja za enakovredno dovoljenje. Država članica, ki izvede zamenjavo, preveri, za katero kategorijo je predloženo dovoljenje dejansko še veljavno.
2. Ob upoštevanju načela teritorialnosti kazenske in policijske zakonodaje lahko država članica, v kateri ima imetnik vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, običajno prebivališče, uporabi svoje nacionalne predpise o omejitvi, začasnem odvzemu, odvzemu ali razveljavitvi pravice do vožnje in, če je potrebno, v ta namen zamenja dovoljenje.
3. Država članica, ki izvede zamenjavo, vrne staro dovoljenje organom države članice, ki ga je izdala, in navede razloge za to dejanje.
4. Država članica zavrne izdajo vozniškega dovoljenja prosilcu, čigar vozniško dovoljenje je omejeno, začasno odvzeto ali odvzeto v drugi državi članici.

▼B

Država članica zavrne priznanje veljavnosti vsakega vozniškega dovoljenja, ki ga je izdala druga država članica osebi, čigar vozniško dovoljenje je na ozemlju prve države članice omejeno, začasno odvzeto ali odvzeto.

Država članica lahko zavrne tudi izdajo vozniškega dovoljenja prosilcu, čigar dovoljenje je bilo v drugi državi članici razveljavljeno.

5. Nadomestno vozniško dovoljenje za vozniško dovoljenje, ki je bilo na primer izgubljeno ali ukradeno, lahko izdajo samo pristojni organi države članice, v kateri ima imetnik običajno prebivališče; ti organi izdajo nadomestno dovoljenje na podlagi informacij, s katerimi razpolagajo, ali po potrebi na podlagi dokazila pristojnih organov države članice, ki je izdala originalno dovoljenje.

6. Kadar država članica zamenja vozniško dovoljenje, ki ga je izdala tretja država, za vozniško dovoljenje, ki ustreza vzorcu Skupnosti, se taka zamenjava označi na vozniškem dovoljenju, ki ustreza vzorcu Skupnosti, prav tako pa se na njem označi vsako podaljšanje ali nadomestitev.

Taka zamenjava se lahko opravi samo, če je bilo dovoljenje, ki ga je izdala tretja država, izročeno pristojnim organom države članice, ki izvede zamenjavo. Če imetnik tega dovoljenja prenese svoje običajno prebivališče v drugo državo članico, tej državi ni treba uporabiti načela medsebojnega priznavanja, določenega v členu 2.

*Člen 12***Običajno prebivališče**

V tej direktivi „običajno prebivališče“ pomeni kraj, v katerem oseba navadno stanuje, to pomeni vsaj 185 dni v vsakem koledarskem letu zaradi osebnih in poklicnih vezi ali v primeru osebe brez poklicnih vezi zaradi osebnih vezi, ki kažejo tesno povezavo med to osebo in krajem, v katerem živi.

Vendar se za običajno prebivališče osebe, katere poklicne vezi so v drugem kraju kakor njene osebne vezi in ki zaradi tega živi v različnih krajih v dveh ali več državah članicah, šteje kraj njenih osebnih vezi, če se ta oseba redno vrača v ta kraj. Kadar oseba živi v državi članici, da bi izpolnila nalogo z določenim trajanjem, ni treba, da je ta zadnji pogoj izpolnjen. Obiskovanje univerze ali šole ne pomeni prenosa običajnega prebivališča.

*Člen 13***Ekvivalence neskupnostnih vzorcev dovoljenj**

1. S soglasjem Komisije države članice vzpostavijo ekvivalence med pravicami, pridobljenimi pred začetkom izvajanja te direktive, in kategorijami, opredeljenimi v členu 4.

Po posvetovanju s Komisijo lahko države članice svojo nacionalno zakonodajo prilagodijo tako, kot je potrebno za izvajanje določb člena 11(4), (5) in (6).

▼B

2. Z določbami te direktive se ne odvzema ali kakor koli omejuje nobene pravice do vožnje, podeljene pred 19. januarjem 2013.

*Člen 14***Ponovni pregled**

Komisija po 19. januarju 2018 poroča o uporabi te direktive, vključno o njenem vplivu na prometno varnost.

*Člen 15***Medsebojna pomoč**

Države članice si med seboj pomagajo pri izvajanju te direktive ter si izmenjujejo informacije o dovoljenjih, ki so jih izdale, zamenjale, nadomestile, podaljšale ali razveljavile. Države članice od njegove vzpostavitve dalje uporabljajo omrežje EU za vozniška dovoljenja.

*Člen 16***Prenos**

1. Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s členom 1(1), členom 3, členom 4(1), (2), (3) in (4)(b) do (k), členom 6(1), (2)(a), (c), (d) in (e), členom 7(1)(b), (c) in (d), (2), (3) in (5), členom 8, členom 10, členom 13, členom 14, členom 15 ter s točko 2 Priloge I, točko 5.2 Priloge II glede kategorij A1, A2 in A ter prilog IV, V in VI, najpozneje do 19. januarja 2011. Komisiji nemudoma sporočijo besedila teh predpisov.

2. Države članice te predpise uporabljajo od 19. januarja 2013.

3. Države članice v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Sprejeti predpisi vsebujejo tudi navedbo, da se sklicevanje na direktivo, razveljavljeno s to direktivo, v veljavnih zakonih ali drugih predpisih razume kot sklicevanje na to direktivo. Način sklicevanja in njegovo besedilo določijo države članice.

4. Države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih nacionalnih predpisov, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

*Člen 17***Razveljavitev**

Direktiva 91/439/EGS se razveljavi z učinkom od 19. januarja 2013, ne da bi to posegalo v obveznosti držav članic v zvezi z roki iz dela B Priloge V za prenos omenjene direktive v nacionalno pravo.

▼B

Člen 2(4) Direktive 91/439/EGS se razveljavi z učinkom od 19. januarja 2007.

Sklicevanja na razveljavljeno direktivo se razumejo kot sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge VIII.

*Člen 18***Začetek veljavnosti**

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 2(1), člen 5, člen 6(2)(b), člen 7(1)(a), člen 9, člen 11(1), (3), (4), (5) in (6), člen 12 in priloge I, II in III se uporabljajo od 19. januarja 2009.

*Člen 19***Naslovniki**

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

▼B*PRILOGA I***▼M2****DOLOČBE V ZVEZI Z VZORCEM VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA
EVROPSKE UNIJE****▼B**

1. Fizične lastnosti kartice ► **M2** vzorca voznškega dovoljenja Evropske unije ◀ so v skladu s standardoma ISO 7810 in ISO 7816-1.

Kartica je izdelana iz polikarbonata.

Metode za preizkušanje lastnosti voznških dovoljenj zaradi potrjevanja njihove skladnosti z mednarodnimi standardi so v skladu z ISO 10373.

2. Fizična varnost voznških dovoljenj

Fizično varnost voznških dovoljenj ogrožajo:

- izdelovanje lažnih kartic: oblikovanje novega predmeta, ki je zelo podoben dokumentu, in sicer bodisi tako, da se ga izdela na novo, bodisi tako, da se prekopira izvirni dokument;
- sprememba vsebine: sprememba lastništva izvirnega dokumenta, na primer sprememba nekaterih podatkov, natisnjenih na dokumentu.

Splošna varnost je zajeta v sistemu kot celoti, kar vključuje postopek oddaje prošenj, prenos podatkov, snov, iz katere je izdelana podloga kartice, tehniko tiskanja, minimalen sklop različnih varnostnih elementov in personalizacijo.

- (a) Material, ki se uporablja za izdelavo voznških dovoljenj, se zavaruje pred ponarejanjem z uporabo naslednjih tehnik (obvezni varnostni elementi):

- podloge kartic ne reagirajo na UV svetlobo;
- varnostni vzorec na ozadju, izdelan tako, da ga ni mogoče ponarediti s skeniranjem, tiskanjem ali kopiranjem; uporabljen je mavrični tisk z večbarvnimi zaščitnimi barvami ter pozitiven in negativen varnostni tisk „Guilloché“. Vzorec ni sestavljen iz osnovnih barv (CMYK), vsebuje kompleksne vzorce v najmanj dveh posebnih barvah in vključuje mikrotekst;
- optično variabilni elementi, ki nudijo ustrezno zaščito pred kopiranjem in spreminjanjem fotografije;
- laserska gravura;
- kjer je prostor za fotografijo, se morata varnostni vzorec ozadja in fotografija prekrivati vsaj na njenem robu (pojemajoč vzorec).

- (b) Poleg tega se material, ki se uporablja za izdelavo voznških dovoljenj, zavaruje pred ponarejanjem z uporabo najmanj treh izmed naslednjih tehnik (dodatni varnostni elementi):

- barve, ki se spreminjajo glede na zorni kot*,
- termokromatske barve*,
- posebni hologrami*,

▼B

- spremenljive laserske podobe*,
- ultravijolične fluorescentne barve, vidne in prozorne,
- iridescentni tisk,
- digitalni vodni znaki v ozadju,
- infrardeči ali fosforescentni pigmenti,
- otipljivi motivi, simboli ali vzorci*.

(c) Države članice lahko uvedejo dodatne varnostne elemente. Načeloma imajo prednost tehnike, označene z zvezdico, saj te uslužbencem organov pregona omogočajo preverjanje veljavnosti kartice brez posebnih pripomočkov.

3. Dovoljenje ima dve strani.

Stran 1 vsebuje:

- (a) besedilo „vozniško dovoljenje“, natisnjeno z velikimi črkami v jeziku ali jezikih države članice, ki je izdala dovoljenje;
- (b) ime države članice, ki je izdala dovoljenje (neobvezno);

▼M2

(c) oznako države članice, ki je izdala dovoljenje, natisnjeno v negativu v modrem pravokotniku in obkroženo z dvanajstimi rumenimi zvezdami; oznake so naslednje:

B: Belgija
 BG: Bolgarija
 CZ: Češka
 DK: Danska
 D: Nemčija
 EST: Estonija
 GR: Grčija
 E: Španija
 F: Francija

▼M4

HR: Hrvaška

▼M2

IRL: Irska
 I: Italija
 CY: Ciper
 LV: Latvija
 LT: Litva
 L: Luksemburg
 H: Madžarska
 M: Malta
 NL: Nizozemska
 A: Avstrija

▼ M2

PL: Poljska
 P: Portugalska
 RO: Romunija
 SLO: Slovenija
 SK: Slovaška
 FIN: Finska
 S: Švedska
 UK: Združeno kraljestvo;

▼ B

(d) podatke, ki so specifični za izdano dovoljenje, oštevilčene na naslednji način:

1. priimek imetnika;
2. ime(-na) imetnika;
3. datum in kraj rojstva;
4. (a) datum izdaje dovoljenja;
- (b) datum izteka veljavnosti dovoljenja ali pomišljaj, če je dovoljenje veljavno za nedoločen čas skladno z določbami člena 7(2)(c);
- (c) ime organa, ki je dovoljenje izdal (lahko je natisnjeno na strani 2);
- (d) drugačna številka od tiste pod številko 5 za administrativne namene (neobvezno);
5. številka dovoljenja;
6. fotografija imetnika;
7. podpis imetnika;
8. naslov stalnega prebivališča ali poštni naslov (neobvezno);
9. kategorija vozila oz. vozil, ki jih imetnik lahko vozi (nacionalne kategorije so natisnjene z drugačnimi črkami kakor usklajene kategorije);

▼ M2

(e) besedilo „vzorec Evropske unije“ v jeziku(-ih) države članice, ki je izdala dovoljenje, in besedilo „Vozniško dovoljenje“ v ostalih jezikih Evropske unije, natisnjeno v rožnati barvi tako, da tvori ozadje dovoljenja:

Свидетелство за управление на МПС

Permiso de Conducción

Řidičský průkaz

Kørekort

Führerschein

Juhiluba

Άδεια Οδήγησης

Driving Licence

Permis de conduire

▼ M2

Ceadúas Tiomána

▼ M4

Vozačka dozvola

▼ M2

Patente di guida

Vadītāja apliecība

Vairuotojo pažymėjimas

Vezetői engedély

Ličenzenza tas-Sewqan

Rijbewijs

Prawo Jazdy

Carta de Condução

Permis de conduire

Vodičský preukaz

Vozniško dovoljenje

Ajokortti

Körkort;

▼ B

(f) referenčne barve:

— modra: Pantone Reflex Blue,

— rumena: Pantone Yellow.

Stran 2 vsebuje:

(a) 9. kategorijo vozila oz. vozil, ki jih imetnik lahko vozi (nacionalne kategorije so natisnjene z drugačnimi črkami kakor usklajene kategorije);

▼ M2

10. datum prve izdaje za vsako kategorijo (ta datum se mora ponoviti na novem dovoljenju pri kasnejši nadomestitvi ali zamenjavi); vsak del datuma se zapiše z dvema ciframa in v naslednjem zaporedju: dan.mesec.letó (DD.MM.LL);

11. datum izteka veljavnosti za vsako kategorijo; vsak del datuma se zapiše z dvema ciframa in v naslednjem zaporedju: dan.mesec.letó (DD.MM.LL);

▼ M7

12. dodatne informacije/omejitev(-ve) v obliki kode ob zadevni kategoriji.

Kode so naslednje:

— kode 01 do 99: usklajene kode Evropske unije

VOZNIK (zdravstveni razlogi)

01. Korekcija in/ali zaščita vida

01.01 Očala

01.02 Kontaktna leča/leče

01.05 Pokrivalo za oko

01.06 Očala ali kontaktne leče

01.07 Poseben optičen pripomoček

▼ **M7**

02. Slušni aparat oziroma aparat za sporazumevanje

03. Proteza oziroma ortoza za ude

03.01 Proteza oziroma ortoza za zgornji ud

03.02 Proteza oziroma ortoza za spodnji ud

PRILAGODITVE NA VOZILU

10. Prilagojen menjalnik

10.02 Avtomatski izbor prestavnega razmerja

10.04 Prilagojena upravljalna naprava za menjalnik

15. Prilagojena sklopka

15.01 Prilagojena stopalka sklopke

15.02 Ročna sklopka

15.03 Avtomatska sklopka

15.04 Ukrep za preprečitev oviranja ali sprožitve stopalke sklopke

20. Prilagojeni zavorni sistemi

20.01 Prilagojena zavorna stopalka

20.03 Zavorna stopalka, primerna za uporabo z levo nogo

20.04 Drsna zavorna stopalka

20.05 Nagnjena zavorna stopalka

20.06 Zavora z ročnim upravljanjem

20.07 Delovanje zavore pri največji sili ... N ⁽¹⁾ (na primer: „20.07(300N)“)

20.09 Prilagojena ročna zavora

20.12 Ukrep za preprečitev oviranja ali sprožitve zavorne stopalke

20.13 Zavora za upravljanje s kolenom

20.14 Delovanje zavornega sistema, podprto z zunanjo silo

25. Prilagojen sistem pospeševanja

25.01 Prilagojena stopalka za plin

25.03 Nagnjena stopalka za plin

25.04 Ročno pospeševanje

⁽¹⁾ Ta sila se nanaša na sposobnost voznika, da upravlja s sistemom.

▼ **M7**

- 25.05 Pospeševanje s kolenom
- 25.06 Pospeševanje, podprto z zunanjo silo
- 25.08 Stopalka za plin na levi
- 25.09 Ukrep za preprečitev oviranja ali sprožitve stopalke za plin
- 31. Prilagoditve stopalk in varovalni ukrepi za stopalke
 - 31.01 Dodaten sklop vzporednih stopalk
 - 31.02 Stopalke na (ali skoraj na) isti ravni
 - 31.03 Ukrep za preprečitev oviranja ali sprožitve stopalk za plin in zaviranje, ko se s stopalkami ne upravlja nožno
 - 31.04 Dvignjen pod
- 32. Kombinirani sistemi za delovno zavoro in pospeševanje
 - 32.01 Pospeševalnik in delovna zavora kot kombiniran sistem, ki se upravlja enoročno
 - 32.02 Pospeševalnik in delovna zavora kot kombiniran sistem, ki se upravlja z zunanjo silo
- 33. Kombinirani sistemi za delovno zavoro, pospeševanje in krmiljenje
 - 33.01 Pospeševalnik, delovna zavora in krmilo kot kombiniran sistem, ki se upravlja enoročno z zunanjo silo
 - 33.02 Pospeševalnik, delovna zavora in krmilo kot kombiniran sistem, ki se upravlja dvoročno z zunanjo silo
- 35. Prilagojena upravljalna garnitura (stikala za luči, brisalci/posoda s tekočino za pranje stekel, hupa, smerni kazalniki itd.)
 - 35.02 Upravljalne naprave, ki delujejo tako, da voznik ne spusti krmilne naprave
 - 35.03 Upravljalne naprave, ki delujejo tako, da voznik ne spusti krmilne naprave z levo roko
 - 35.04 Upravljalne naprave, ki delujejo tako, da voznik ne spusti krmilne naprave z desno roko
 - 35.05 Upravljalne naprave, ki delujejo tako, da voznik ne spusti krmilne naprave, pospeševalnika in zaviralnih mehanizmov
- 40. Prilagojeno krmiljenje
 - 40.01 Krmiljenje z največjo uporabo sile ... N⁽¹⁾ (na primer „40.01(140N)“)

⁽¹⁾ Ta sila se nanaša na sposobnost voznika, da upravlja s sistemom.

▼ **M7**

- 40.05 Prilagojen volan (večji/debelejši del volana, zmanjšan premer volana itd.)
- 40.06 Prilagojen položaj volana
- 40.09 Krmiljenje z nogo
- 40.11 Pomožna naprava pri volanu
- 40.14 Alternativen prilagojen sistem za krmiljenje z eno roko
- 40.15 Alternativen prilagojen sistem za krmiljenje z dvema rokama
- 42. Prilagojene naprave za vzratni/stranski pogled
 - 42.01 Prilagojena naprava za vzratni pogled
 - 42.03 Dodatna notranja naprava, ki omogoča stranski pogled
 - 42.05 Naprava za pogled v slepi kot
- 43. Sedalni položaj voznika
 - 43.01 Voznikov sedež na višini, ki omogoča normalen pregled, in v normalni razdalji od volana in stopalk
 - 43.02 Voznikov sedež, ki je prilagojen obliki telesa
 - 43.03 Voznikov sedež s stransko podporo za dobro stabilnost
 - 43.04 Voznikov sedež z naslonjali za roke
 - 43.06 Prilagoditev varnostnega pasu
 - 43.07 Varnostni pas s podporo za dobro stabilnost
- 44. Prilagoditve za motorna kolesa (obvezna raba podkode)
 - 44.01 Enojno vodena zavora
 - 44.02 Prilagojena sprednja zavora
 - 44.03 Prilagojena zadnja zavora
 - 44.04 Prilagojen pospeševalnik
 - 44.08 Višina sedeža, ki omogoča vozniku, da ima med sedenjem sočasno obe nogi na površini in drži motorno kolo v ravno-vesju med ustavljanjem in stanjem
 - 44.09 Največja delovna sila sprednje zavore ... N ⁽¹⁾ (na primer „44.09(140N)“)

⁽¹⁾ Ta sila se nanaša na sposobnost voznika, da upravlja s sistemom.

▼ **M7**

44.10 Največja delovna sila zadnje zavore ... N⁽¹⁾ (na primer „44.10(240N)“)

44.11 Prilagojeni nasloni za noge

44.12 Prilagojena ročica

45. Samo motorno kolo z bočno prikolico

46. Samo trikolesa

47. Omejeno na vozila z več kot dvema kolesoma, pri katerih vozniku ni treba loviti ravnotežja pri speljevanju, ustavljanju in stanju na mestu

50. Omejeno na posebno – določeno vozilo/številko šasije (identifikacijska številka vozila)

Črke, ki se uporabljajo v kombinaciji s kodami od 01 do 44 za dodatno opredelitev:

a levo

b desno

c roka

d noga

e srednje

f zgornji del roke

g palec

KODE ZA OMEJENO UPORABO

61. Omejeno na dnevne vožnje (na primer: eno uro po sončnem vzhodu in eno uro pred sončnim zahodom)

62. Omejeno na vožnje znotraj premera ... km od kraja imetnikovega bivanja ali samo znotraj mesta/regije

63. Vožnja brez potnikov

64. Omejeno za vožnje s hitrostjo, ki ne presega ... km/h

65. Vožnja dovoljena samo, kadar voznika spremlja imetnik vozniškega dovoljenja vsaj enakovredne kategorije

66. Brez priklopnika

67. Prepovedana vožnja po avtocestah

68. Brez alkohola

69. Omejeno na vožnjo vozil, opremljenih z alkoholno zaporo v skladu s standardom EN 50436. Navedba datuma poteka je poljubna (npr. „69“ ali „69(01.01.2016)“)

UPRAVNE ZADEVE

70. Zamenjava vozniškega dovoljenja št. ..., ki ga je izdal ... (razlikovalna oznaka EU/ZN v primeru tretje države; na primer „70.0123456789.NL“)

⁽¹⁾ Ta sila se nanaša na sposobnost voznika, da upravlja s sistemom.

▼M7

71. Dvojnik vozniškega dovoljenja št. ... (razlikovalna oznaka EU/ZN v primeru tretje države; na primer „71.987654321.HR“)
73. Omejeno na vozila kategorije B tipa motornih štirikoles (B1)
78. Omejeno na vozila z avtomatskim menjalnikom
79. [...] Omejeno na vozila, ki so v skladu s specifikacijami, navedenimi v oklepajih, v okviru uporabe člena 13 te direktive
- 79.01 Omejeno na dvokolesa z bočno prikolico ali brez nje
- 79.02 Omejeno na vozila kategorije AM tipa trikoles ali lahkih štirikoles
- 79.03 Omejeno na trikolesa
- 79.04 Omejeno na trikolesa s priklopnikom, katerega največja dovoljena masa ne presega 750 kg
- 79.05 Motorna vozila kategorije A1 z razmerjem moči/teže nad 0,1 kW/kg
- 79.06 Vozilo kategorije BE, kjer največja dovoljena masa priklopnika presega 3 500 kg
80. Omejeno na imetnike vozniškega izpita za vozila kategorije A tipa motornih trikoles, ki še niso stari 24 let
81. Omejeno na imetnike vozniškega izpita za vozila kategorije A tipa motornih dvokoles, ki še niso stari 21 let
95. Voznik, ki je imetnik spričevala o strokovni usposobljenosti, izpolnjuje obveznost strokovne usposobljenosti, predvidene v Direktivi 2003/59/ES do ... (na primer „95(01.01.12)“)
96. Vozila kategorije B s priklopnikom, katerega največja dovoljena masa presega 750 kg, kjer največja dovoljena masa te kombinacije presega 3 500 kg, vendar ne presega 4 250 kg
97. Ni dovoljeno za vozila kategorije C1, ki spadajo na področje uporabe Uredbe Sveta (EGS) št. 3821/85 ⁽¹⁾

— kode 100 in večje: nacionalne kode so veljavne samo za vožnjo na ozemlju države članice, ki je izdala dovoljenje.

Kadar se koda uporablja pri vseh kategorijah, za katere je izdano dovoljenje, je lahko natisnjena pod naslovi 9, 10 in 11;

▼B

13. za izvajanje oddelka 4(a) te priloge prostor, rezerviran za to, da lahko država članica gostiteljica vpiše morebitne podatke, pomembne za upravljanje z dovoljenjem;

⁽¹⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 3821/85 z dne 20. decembra 1985 o tahografu (nadzorni napravi) v cestnem prometu (UL L 370, 31.12.1985, str. 8).

▼ B

14. prostor, rezerviran za to, da lahko država članica, ki izdaja dovoljenje, vpiše morebitne podatke, pomembne za upravljanje z dovoljenjem ali povezane s prometno varnostjo (po izbiri). Če so podatki povezani z enim od naslovov, opredeljenih v tej prilogi, mora biti pred njimi številka zadevnega naslova.

Z izrecnim pisnim soglasjem imetnika se lahko ta prostor dopolni s podatki, ki niso povezani z upravljanjem z vozniškim dovoljenjem ali prometno varnostjo; takšna dopolnitev nikakor ne spremeni uporabe vzorca kot vozniškega dovoljenja;

▼ M2

- (b) pojasnilo naslednjih oštevilčenih rubrik, ki so na straneh 1 in 2 dovoljenja: 1, 2, 3, 4(a), 4(b), 4(c), 5, 10, 11 in 12;

▼ M4

Če želi država članica te vnose vpisati v nacionalnem jeziku, ki ni eden izmed naslednjih jezikov: angleški, bolgarski, češki, danski, estonski, finski, francoski, grški, hrvaški, italijanski, latvijski, litovski, madžarski, malteški, nemški, nizozemski, poljski, portugalski, romunski, slovaški, slovenski, španski in švedski, izdela dvojezično različico dovoljenja v enem od zgoraj omenjenih jezikov, kar ne vpliva na druge določbe te priloge;

▼ B

- (c) na ► **M2** vzorcu vozniškega dovoljenja Evropske unije ◀ je rezerviran prostor, ki omogoča morebitno uvedbo mikročipa ali podobne računalniške naprave.

4. Posebne določbe

- (a) Če ima imetnik vozniškega dovoljenja, ki ga je izdala država članica v skladu s to prilogo, običajno prebivališče v drugi državi članici, lahko ta država članica v dovoljenje vpiše podatke, pomembne za upravljanje z njim, če takšno vrsto podatkov vpisuje tudi v dovoljenja, ki jih sama izdaja, in če za to ostane dovolj prostora.
- (b) Po posvetovanju s Komisijo lahko države članice brez poseganja v druge določbe te priloge dodajo barve ali oznake, kot so črtne kode in državni simboli.

V okviru medsebojnega priznavanja dovoljenj črtna koda ne sme vsebovati drugih podatkov razen tistih, ki jih lahko sicer preberemo na vozniškem dovoljenju ali so pomembni za postopek izdaje dovoljenja.

▼ M2

- (c) Podatki, navedeni na sprednji in zadnji strani kartice, morajo biti berljivi s prostim očesom in zapisani z uporabo velikosti znakov 5 točk za navedbe 9 do 12 na zadnji strani.

▼ **M2****VZOREC VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA EVROPSKE UNIJE***Stran 1*

VOZNIŠKO DOVOLJENJE		(DRŽAVA ČLANICA)
1.		
2.		
3.		
6. FOTOGRAFIJA	4a.	4c.
	4b.	(4d.)
	5.	
	7.	
	(8.)	
9.		

Stran 2

13.	9.	10.	11.	12.
(14.)	AM			
	A1			
	A2			
	A			
	B1			
	B			
	C1			
	C			
	D1			
	D			
	BE			
	C1E			
	CE			
	D1E			
DE				
12.				

1. Priimek 2. Ime 3. Datum in kraj izpisa 4b. Datum izdaje
veljavnosti 4c. Ime organa, ki je izdal dovoljenje 5. Številka dovoljenja
10. Veljavno od 11. Veljavno do 12. Oznake

PRILOGA II

I. MINIMALNE ZAHTEVE ZA VOZNIŠKI IZPIT

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da zagotovijo, da kandidati za voziška dovoljenja pokažejo ustrezno znanje, spretnosti in ravnanje, ki so potrebni za vožnjo motornega vozila. V ta namen mora biti preizkus sestavljen iz:

- teoretičnega preizkusa, in nato
- preizkusa spretnosti in ravnanja.

Pogoji, v katerih se opravlja preizkus, so navedeni spodaj.

A. TEORETIČNI TESTI

1. Oblika

Izbrana oblika mora pokazati, da ima kandidat potrebno poznavanje tem, naštetih v točkah 2, 3 in 4.

Vsak kandidat za dovoljenje za eno kategorijo, ki že ima opravljene teoretične teste za dovoljenje za drugo kategorijo, je lahko oproščen splošnih določb iz točk 2, 3 in 4.

2. Vsebina teoretičnih testov za vse kategorije vozil

2.1. O vsaki izmed točk, naštetih spodaj, je treba postaviti vprašanje, vsebina in oblika vprašanj pa je prepuščena izbiri vsake države članice.

2.1.1. Cestno prometni predpisi:

- predvsem v zvezi s prometnimi znaki, označbami in signali, pravili prednosti in omejitvami hitrosti;

2.1.2. Voznik:

- pomembnost pazljivosti in odnosa do drugih uporabnikov cest,
- zaznavanje, presoja in odločanje, še zlasti reakcijski čas, kot tudi spremembe v obnašanju pri vožnji zaradi vpliva alkohola, mamil in zdravil, duševnega stanja in utrujenosti;

2.1.3. Cesta:

- najpomembnejša načela glede spoštovanja varnostne razdalje med vozili, zavornih razdalj in oprijemanja cestišča v različnih vremenskih in cestnih pogojih,
- dejavniki tveganja pri vožnji v različnih pogojih na cesti, še zlasti, ker se spreminjajo z vremenom in so podnevi ali ponoči različni,
- lastnosti različnih vrst cest in s tem povezane zakonske zahteve,
- varna vožnja v cestnih predorih;

2.1.4. Drugi uporabniki cest:

- specifični dejavniki tveganja, povezani s pomanjkanjem izkušenj drugih uporabnikov cest, in najbolj ranljive kategorije uporabnikov, kot so otroci, pešci, kolesarji in težje gibljivi ljudje,

▼B

- tveganja, povezana s premiki in vožnjo različnih vrst vozil in zaradi različnih vidnih polj njihovih voznikov;

2.1.5. Splošna pravila in predpisi ter druge zadeve:

- pravila o administrativnih dokumentih, potrebnih za rabo vozil,
- splošna pravila za ravnanje voznika v primeru nesreče (postavitve varnostnih naprav in sprožitve alarma) in ukrepi, ki jih lahko po potrebi izvede, da pomaga žrtvam prometne nesreče,
- varnostni dejavniki glede vozila, prevažanja tovora in oseb;

2.1.6. Potrebni varnostni ukrepi pri izstopanju iz vozila;

2.1.7. Mehanični vidiki v zvezi s prometno varnostjo; vozniki morajo biti sposobni prepoznati najpogostejše napake, še zlasti na krmilnem, vzmetnem in zavornem sistemu, pnevmatikah, lučeh in smernih kazalcih, odsevniki, vzvratnih ogledalih, vetrobranskem steklu in brisalcih, izpušnem sistemu, varnostnih pasovih in zvočnih opozorilnih napravah;

2.1.8. Varnostna oprema vozila in zlasti raba varnostnih pasov, naslonjal za glavo in varnostna oprema za otroka;

2.1.9. Pravila za rabo vozila v odnosu do okolja (ustrezna raba zvočnih opozorilnih naprav, zmerna poraba goriva, omejitev emisij onesnaževalcev okolja itd.).

3. Posebne določbe za kategoriji A1, A2 in A

3.1. Obvezno preverjanje splošnega znanja o:

3.1.1. uporabi zaščitnih potrebščin, kot so rokavice, škornji, oblačila in zaščitna čelada;

3.1.2. vidnosti voznikov motornih koles za druge uporabnike cest;

3.1.3. dejavnikov tveganja, povezanih z različnimi pogoji na cesti, kakor so določeni zgoraj, z dodatno pozornostjo spolzkim delom, kot so pokrovi odtočnih kanalov, označbe na cesti, kot so črte in puščice, tramvajski tiri;

3.1.4. mehaničnih vidikov v zvezi s prometno varnostjo, kakor je določena zgoraj, z dodatno pozornostjo stikalu za ustavitev v sili, nivoju olja in verigi.

4. Posebne določbe za kategorije C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 in D1E.

4.1. Obvezno preverjanje splošnega znanja o:

▼M34.1.1. pravilih o urah vožnje in počitkih, kakor so opredeljeni v Uredbi (ES) št. 561/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o usklajevanju določene socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom⁽¹⁾, uporabi tahografa, kakor je opredeljena v Uredbi (EGS) št. 3821/85;

⁽¹⁾ UL L 102, 11.4.2006, str. 1.

▼B

- 4.1.2. pravilih glede vrste zadevnega prevoza: blaga ali potnikov;
- 4.1.3. dokumentih o vozilu in transportnih dokumentih, potrebnih za domači in mednarodni prevoz blaga in potnikov;
- 4.1.4. ravnanju ob nesreči; znanju o ukrepih, ki jih je treba izvesti po nesreči ali podobnem dogodku, vključno z ukrepanjem v sili, kot sta evakuacija potnikov in osnovno znanje prve pomoči;
- 4.1.5. varnostnih ukrepov pri odstranjevanju in zamenjavi koles;
- 4.1.6. pravilih o teži in dimenzijah vozil; pravilih o napravah za omejevanje hitrosti;
- 4.1.7. oviranju vidnega polja zaradi lastnosti vozil;
- 4.1.8. branju cestne karte, načrtovanju poti, vključno z uporabo elektronskih navigacijskih sistemov (neobvezno);
- 4.1.9. varnostnih dejavnikov, povezanih z natovarjanjem vozil: nadzor tovora (nalaganje in pričvrstitve), težave z različnimi vrstami tovora (npr. tekočine, viseči tovari, ...), natovarjanje in raztovarjanje blaga ter uporaba opreme za natovarjanje (samo kategorije C, CE, C1, C1E);
- 4.1.10. voznikovi odgovornosti pri prevozu potnikov; udobju in varnosti potnikov; prevozu otrok; potrebnem pregledu pred začetkom vožnje; vse vrste avtobusov morajo biti del teoretičnih testov (avtobusi javnih služb in potovalni avtobusi, avtobusi s posebnimi dimenzijami, ...) (samo kategorije D, DE, D1, D1E).

▼M3

- 4.1a. Države članice lahko izvzamejo kandidate za dovoljenje za kategorijo vozil C1 ali C1E iz področja uporabe Uredbe (EGS) št. 3821/85, tako da jim ni treba dokazati poznavanja tem iz točk 4.1.1 do 4.1.3.

▼B

- 4.2. Obvezno preverjanje splošnega znanja o naslednjih dodatnih določbah za kategorije C, CE, D in DE:
 - 4.2.1. načelih konstrukcije in delovanja: motorjev z notranjim izgorevanjem, tekočin (npr. motorno olje, hladilna tekočina, pomivalna tekočina), sistema goriva, električnega sistema, sistema vžiga, prenosa (sklopka, menjalnik itd.);
 - 4.2.2. podmazovanju in zaščiti pred zmrzovanjem;
 - 4.2.3. načelih konstrukcije, montaže in pravilne uporabe pnevmatik ter njihovega vzdrževanja;
 - 4.2.4. načelih vrst, delovanja, glavnih delov, povezave, uporabe in dnevnega vzdrževanja zavorne opreme in regulatorja hitrosti ter uporabe sistema proti blokiranju koles;
 - 4.2.5. načelih vrst, delovanja, glavnih delov, povezave, uporabe in dnevnega vzdrževanja sistemov sklopk (samo kategoriji CE, DE);
 - 4.2.6. metodah za določanje vzrokov okvar;

▼ B

- 4.2.7. preventivnem vzdrževanju vozil in potrebnih tekočih popravilih;
- 4.2.8. voznikovi odgovornosti glede prevzema, prevoza in dobave blaga v skladu z dogovorjenimi pogoji (samo kategoriji C, CE).

B. PREIZKUS SPRETNOSTI IN RAVNANJA**5. Vozilo in njegova oprema****▼ M3**

- 5.1. Menjalnik pri vozilih
- 5.1.1. Za vožnjo vozil z ročnim menjalnikom je treba opraviti preizkus spretnosti in ravnanja na vozilih z ročnim menjalnikom.

„Vozilo z ročnim menjalnikom“ pomeni vozilo, ki je opremljeno s stopalko sklopke (ali prestavno ročico za kategorije A, A2 in A1), s katero mora upravljati voznik pri zagonu ali ustavljanju vozila in menjavi prestav.

- 5.1.2. Vozila, ki ne izpolnjujejo pogojev iz točke 5.1.1, se obravnavajo kot vozila z avtomatskim menjalnikom.

Če kandidat opravlja preizkus spretnosti in ravnanja na vozilu z avtomatskim menjalnikom, se to brez poseganja v točko 5.1.3 zabeleži na dovoljenju, izdanem na podlagi takšnega preizkusa. Dovoljenja s takšno navedbo se uporabljajo le za vožnjo vozil z avtomatskim menjalnikom.

▼ M6

- 5.1.3. Posebne določbe v zvezi z vozili kategorij C, CE, D in DE

Države članice se lahko odločijo, da na vozniških dovoljenjih za vozila kategorij C, CE, D ali DE iz točke 5.1.2 ne bodo navajale nobenih omejitev na vozila z avtomatskim menjalnikom, če ima kandidat že vozniško dovoljenje, pridobljeno na podlagi opravljenega preizkusa na vozilu z ročnim menjalnikom za vsaj eno izmed naslednjih kategorij: B, BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 ali D1E, ter je med preizkusom spretnosti in ravnanja opravil operacije iz točke 8.4.

▼ B

- 5.2. ► **M3** Vozila, ki se uporabljajo pri preizkusih spretnosti in ravnanja, ustrezajo spodaj navedenim minimalnim merilom. Države članice lahko določijo strožja merila ali dodajo druga. Države članice lahko za vozila kategorij A1, A2 in A, ki se uporabljajo pri preizkusih spretnosti in ravnanja, dopuščajo odstopanje za 5 cm³ pod zahtevano minimalno prostornino valja. ◀

▼ M3**Kategorija A1:**

Motorno kolo kategorije A1 brez stranske prikolice z močjo največ 11 kW ter razmerjem med močjo in težo največ 0,1 kW/kg, ki lahko doseže hitrost največ 90 km/h.

Če motorno kolo poganja motor z notranjim izgorevanjem, je prostornina valja motorja najmanj 120 cm³.

Če motorno kolo poganja električni motor, je razmerje med močjo in težo vozila najmanj 0,08 kW/kg

Kategorija A2:

Motorno kolo brez stranske prikolice z močjo najmanj 20 kW in največ 35 kW ter razmerjem med močjo in težo največ 0,2 kW/kg.

▼ M3

Če motorno kolo poganja motor z notranjim izgorevanjem, je kubična prostornina motorja najmanj 400 cm³.

Če motorno kolo poganja električni motor, je razmerje med močjo in težo vozila najmanj 0,15 kW/kg

Kategorija A:

Motorno kolo brez stranske prikolice, katerega masa brez tovora ali potnikov presega 180 kg, z močjo najmanj 50 kW. Države članice lahko sprejmejo odstopanje za 5 kg pod zahtevano minimalno maso.

Če motorno kolo poganja motor z notranjim izgorevanjem, je kubična prostornina motorja najmanj 600 cm³.

Če motorno kolo poganja električni motor, je razmerje med močjo in težo vozila najmanj 0,25 kW/kg.

▼ M5

Države članice lahko do 31. decembra 2018 dovolijo uporabo motornih koles kategorije A, katerih masa brez tovora ali potnikov ne presega 180 kg, in katerih moč je vsaj 40 kW vendar manj kot 50 kW;

▼ B

Kategorija B:

štirikolesno vozilo kategorije B, ki lahko doseže hitrost najmanj 100 km/h;

Kategorija BE:

kombinacija, sestavljena iz testnega vozila kategorije B in priklopnika z najvišjo dovoljeno maso najmanj 1 000 kg, ki lahko doseže hitrost najmanj 100 km/h in ne spada v kategorijo B; tovorni del priklopnika je sestavljen iz zaprtega dela, ki je širok in visok vsaj toliko kot motorno vozilo; zaprti del je lahko tudi nekoliko ožji od motornega vozila, če je pogled nazaj mogoč le z uporabo zunanjih vzvratnih ogledal motornega vozila; priklopnik ima najmanj 800 kg dejanske skupne mase;

Kategorija B1:

štiricikel na motorni pogon, ki lahko doseže hitrost najmanj 60 km/h.

▼ M3

Kategorija C:

Vozilo kategorije C z največjo dovoljeno maso najmanj 12 000 kg, dolžine najmanj 8 m, širine najmanj 2,40 m, ki lahko doseže hitrost vsaj 80 km/h; opremljeno s sistemom proti blokiranju koles, menjalnikom, pri katerem mora voznik ročno menjati prestave, ter tahografom, kakor je opredeljen v Uredbi (EGS) št. 3821/85; tovorni del je sestavljen iz zaprtega dela, ki je najmanj tako širok in visok kot kabina; vozilo ima najmanj 10 000 kg dejanske skupne mase;

Kategorija CE:

bodisi zgibno vozilo bodisi kombinacija testnega vozila kategorije C in priklopnika dolžine najmanj 7,5 m; zgibno vozilo in kombinacija imata najvišjo dovoljeno maso najmanj 20 000 kg, dolžino najmanj 14 m in širino najmanj 2,4 m ter lahko dosežeta najmanj 80 km/h; opremljena sta s sistemom proti blokiranju koles, menjalnikom, pri katerem mora voznik ročno menjati prestave, ter tahografom, kakor je opredeljen v Uredbi (EGS) št. 3821/85; tovorni del je sestavljen iz zaprtega dela, ki je najmanj tako širok in visok kot kabina; zgibno vozilo in kombinacija imata najmanj 15 000 kg dejanske skupne mase;

▼B**Kategorija C1:**

vozilo podkategorije C1, ki ima najvišjo dovoljeno maso najmanj 4 000 kg, dolžino najmanj 5 m in ki lahko doseže hitrost najmanj 80 km/h; opremljeno s sistemom proti blokiranju koles in tahografom, kakor je opredeljeno z Uredbo (EGS) št. 3821/85; tovorni del je sestavljen iz zaprtega dela, ki je najmanj tako širok in visok kot kabina;

Kategorija C1E:

kombinacija, sestavljena iz testnega vozila podkategorije C1 in priklopnika z najvišjo dovoljeno maso najmanj 1 250 kg; ta kombinacija je dolga najmanj 8 m in lahko doseže hitrost najmanj 80 km/h; tovorni del priklopnika je sestavljen iz zaprtega dela, ki je najmanj tako širok in visok kot kabina; zaprti del je lahko nekoliko ožji od kabine, če je pogled nazaj mogoč le z uporabo zunanjih vzratnih ogledal motornega vozila; priklopnik ima najmanj 800 kg dejanske skupne mase;

Kategorija D:

vozilo kategorije D, ki ima dolžino najmanj 10 m, širino najmanj 2,40 m in ki lahko doseže hitrost najmanj 80 km/h; opremljeno s sistemom proti blokiranju koles in tahografom, kakor je opredeljen z Uredbo (EGS) št. 3821/85;

Kategorija DE:

kombinacija, sestavljena iz testnega vozila kategorije D in priklopnika, ki ima najvišjo dovoljeno maso najmanj 1 250 kg, širino najmanj 2,40 m in ki lahko doseže hitrost najmanj 80 km/h; tovorni del priklopnika je sestavljen iz zaprtega dela, ki je najmanj 2 m širok in 2 m visok; priklopnik ima najmanj 800 kg dejanske skupne mase;

Kategorija D1:

vozilo podkategorije D1, ki ima najvišjo dovoljeno maso najmanj 4 000 kg, dolžino najmanj 5 m in ki lahko doseže hitrost najmanj 80 km/h; opremljeno s sistemom proti blokiranju koles in tahografom, kakor je opredeljen z Uredbo (EGS) št. 3821/85;

Kategorija D1E:

kombinacija, sestavljena iz testnega vozila podkategorije D1 in priklopnika, ki ima najvišjo dovoljeno maso najmanj 1 250 kg in ki lahko doseže hitrost najmanj 80 km/h; tovorni del priklopnika je sestavljen iz zaprtega dela, ki je najmanj 2 m širok in 2 m visok; priklopnik ima najmanj 800 kg dejanske skupne mase;

Testna vozila za kategorije BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 in D1E, ki niso v skladu z zgoraj navedenimi minimalnimi merili, so pa bila v uporabi ob začetku ali pred začetkom veljavnosti te direktive, se po tem datumu še vedno lahko uporabljajo za obdobje največ 10 let. Zahteve glede tovora, ki ga prevažajo ta vozila, lahko države članice uveljavijo najpozneje v desetih letih od začetka veljavnosti Direktive Komisije 2000/56/ES ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Direktiva Komisije 2000/56/ES z dne 14. septembra 2000 o spremembi Direktive Sveta 91/439/EGS o voznških dovoljenjih (UL L 237, 21.9.2000, str. 45).

▼B**6. Preizkus spretnosti in ravnanja za kategorije A1, A2 in A****6.1. Priprava in tehnični pregled vozila ob upoštevanju prometne varnosti**

Kandidati morajo pokazati, da so sposobni priprave na varno vožnjo, z izpolnitvijo naslednjih zahtev:

6.1.1. pravilno namestiti zaščitno opremo, kot so rokavice, škornji, oblačila in zaščitna čelada;

6.1.2. naključno preverijo stanje pnevmatik, zavor, krmilnega mehanizma, stikala za ustavitev v sili (če obstaja), verige, nivoja olja, luči, odsevnikov, smernih kazalcev in zvočne opozorilne naprave.

6.2. Preizkus izvedbe posebnih elementov ob upoštevanju prometne varnosti

6.2.1. naslonitev motornega kolesa na stojalo in z njega ter premikanje brez pomoči motorja s hojo ob vozilu;

6.2.2. parkiranje motornega kolesa na stojalo;

6.2.3. izvedba najmanj dveh elementov pri nizki hitrosti, vključno z vijuganjem; to naj bi omogočilo oceno izurjenosti pri ravnanju s sklopko v kombinaciji z zavoro, ravnotežja, smeri gledanja ter položaja na motornem kolesu in položaja nog na opori za noge;

6.2.4. izvedba najmanj dveh elementov pri višji hitrosti, od katerih se en element izvede v drugi ali tretji prestavi pri hitrosti najmanj 30 km/h in en element z izogibanjem oviri pri hitrosti najmanj 50 km/h; to naj bi omogočilo, da se v položaju na motornem kolesu ocenijo smer gledanja, ravnotežje, tehnika krmiljenja in tehnika prestavljanja;

6.2.5. Zaviranje: izvedeta se najmanj dve vaji zaviranja, vključno z zaviranjem v sili pri najmanjši hitrosti 50 km/h; to naj bi omogočilo oceno izurjenosti pri uporabi prednje in zadnje zavore, smeri gledanja in voznikovega položaja na motornem kolesu.

Posebni elementi, navedeni pod točkami 6.2.3 do 6.2.5, morajo biti izvedeni najpozneje pet let po začetku veljavnosti Direktive 2000/56/ES.

6.3. Ravnanje v prometu

Kandidati morajo v običajnih prometnih razmerah popolnoma varno in ob upoštevanju vseh potrebnih varnostnih ukrepov izvesti vse naslednje operacije:

6.3.1. speljevanje: po parkiranju, po ustavitvi v prometu; zapustitev oziroma izhod z dovoza;

6.3.2. vožnja po ravnih cestah; srečevanje z nasproti vozečimi vozili, tudi na ozkih mestih;

6.3.3. vožnja skozi ovinke;

6.3.4. križišča: približevanje in prečkanje križišč in razcepov;

6.3.5. spreminjanje smeri vožnje: zavijanje levo in desno; spreminjanje pasov;

6.3.6. približevanje/izhod z avtocest ali podobnih cest (če so na voljo): vključevanje s pospeševalnega pasu; zapuščanje z uporabo zaviralnega pasu;

▼ B

- 6.3.7. prehitivanje/vožnja mimo: prehitivanje drugih vozil (če je mogoče); vožnja vzdolž ovir, npr. parkiranih avtomobilov; ravnanje, kadar ga prehitujejo druga vozila (če je to mogoče);

▼ M6

- 6.3.8. posebni deli cest (če so na voljo): krožna križišča; nivojski prehodi; postajališča tramvaja/avtobusa; prehodi za pešce; vožnja navzgor/navzdol po dolгих klancih; predori;

▼ B

- 6.3.9. izvedba varnostnih ukrepov ob sestopu z vozila.

7. Preizkus spretnosti in ravnanja za kategorije B, B1 in BE

- 7.1. *Priprava in tehnični pregled vozila ob upoštevanju prometne varnosti*
Kandidati morajo pokazati, da so sposobni priprave na varno vožnjo, z izpolnitvijo naslednjih zahtev:

- 7.1.1. ustrezna prilagoditev sedeža, da voznik pravilno sedi;
- 7.1.2. prilagoditev vzratnih ogledal, varnostnih pasov in naslonjal za glavo (če so na voljo);
- 7.1.3. preverijo, ali so vrata zaprta;
- 7.1.4. naključno preverijo stanje pnevmatik, krmilnega mehanizma, zavor, tekočin (npr. motorno olje, hladilna tekočina, tekočina za pranje avtomobilskih stekel), luči, odsevnikov, smernih kazalcev in zvočne opozorilne naprave;
- 7.1.5. preverijo varnostne dejavnike v zvezi z natovarjanjem vozila: karoserija, ponjave, tovorna vrata, zaklepanje kabine, način natovarjanja, zavarovanje tovora (samo kategorija BE);
- 7.1.6. preverijo mehanizem sklopke, zavore in električne spojne elemente (samo kategorija BE).

- 7.2. *Kategoriji B in B1: preizkus izvedbe posebnih elementov ob upoštevanju prometne varnosti*

Preizkusi se izvedba izbora naslednjih elementov (najmanj dva elementa za štiri točke, vključno z enim v vzratni prestavi):

- 7.2.1. vzratna vožnja v ravni smeri ali vzratna vožnja desno ali levo okrog vogala, držeč se pravega prometnega pasu;
- 7.2.2. obračanje vozila s pomočjo prestav za naprej in za nazaj tako, da je vozilo po končani izvedbi elementa obrnjeno v nasprotno smer;
- 7.2.3. parkiranje vozila in zapuščanje parkirnega prostora (vzporedno, poševno ali pod pravim kotom, naprej ali vzratno, na ravnem, navkreber ali navzdol);
- 7.2.4. natančno zaviranje do zaustavitve; izvedba zaustavitve v sili je neobvezna.

- 7.3. *Kategorija BE: preizkus izvedbe posebnih elementov ob upoštevanju prometne varnosti*

- 7.3.1. priklop in odklop ali odklop in ponoven priklop priklopnika na motorno vozilo; izvedba elementa mora vključevati vlečno vozilo, ki je parkirano vzdolž priklopnika (tj. ne v eni liniji);

▼ B

7.3.2. vzvratna vožnja vzdolž ovinka; linija tega ovinka je prepuščena presoji držav članic;

7.3.3. varno parkiranje za natovarjanje/raztovarjanje.

7.4. *Ravnanje v prometu*

Kandidati morajo v običajnih prometnih razmerah popolnoma varno in ob upoštevanju vseh potrebnih varnostnih ukrepov izvesti vse naslednje operacije:

7.4.1. speljevanje: po parkiranju, po ustavitvi v prometu; zapustitev oziroma izhod z dovoza;

7.4.2. vožnja po ravnih cestah; srečevanje z nasproti vozečimi vozili, tudi na ozkih mestih;

7.4.3. vožnja skozi ovinke;

7.4.4. križišča: približevanje in prečkanje križišč in razcepov;

7.4.5. spreminjanje smeri vožnje: zavijanje levo in desno; spreminjanje pasov;

7.4.6. približevanje/izhod z avtocest ali podobnih cest (če so na voljo): vključevanje s pospeševalnega pasu; zapuščenje z uporabo zaviralnega pasu;

7.4.7. prehitevanje/vožnja mimo: prehitevanje drugih vozil (če je mogoče); vožnja vzdolž ovir, npr. parkiranih avtomobilov; ravnanje, kadar ga prehitevajo druga vozila (če je to mogoče);

▼ M6

7.4.8. posebni deli cest (če so na voljo): krožna križišča; nivojski prehodi; postajališča tramvaja/avtobusa; prehodi za pešce; vožnja navzgor/navzdol po dolgih klancih; predori;

▼ B

7.4.9. izvedba varnostnih ukrepov ob izstopu iz vozila.

8. **Preizkus spretnosti in ravnanja za kategorije C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 in D1E**

8.1. *Priprava na vožnjo in tehnični pregled vozila z upoštevanjem prometne varnosti*

Kandidati morajo dokazati svojo sposobnost priprave na varno vožnjo z izpolnitvijo naslednjih zahtev:

8.1.1. ustrezna namestitve sedeža, da voznik pravilno sedi;

8.1.2. nastavitev vzratnih ogledal, varnostnega pasu in naslonjala za glavo (če so na voljo);

8.1.3. naključni pregledi stanja pnevmatik, krmilnega mehanizma, zavor, luči, odsevnikov, smernih kazalcev in zvočne opozorilne naprave;

▼ M3

8.1.4. preverjanje servo sistemov zaviranja in krmiljenja; preverjanje stanja koles, kolesnih matic, blatnikov, vetrobranskega stekla, oken in brisalcev, tekočin (npr. motornega olja, hladilne tekočine, tekočine za pranje avtomobilskih stekel); preverjanje in uporaba armaturne plošče z instrumenti, vključno s tahografom, kakor je opredeljen v Uredbi (EGS) št. 3821/85. Zadnja zahteva ne velja za kandidate za voziško dovoljenje za vozila kategorije C1 ali C1E, ki ne spadajo na področje uporabe te Uredbi;

▼ B

8.1.5. preverjanje zračnega tlaka, posode za zrak in vzmetenja;

▼ B

- 8.1.6. preverjanje varnostnih dejavnikov v zvezi z natovarjanjem vozila: karoserija, ponjave, vrata priklopnika, nakladalni mehanizem (če je na voljo), zaklepanje kabine (če je na voljo), način natovarjanja, zavarovanje tovora (samo kategorije C, CE, C1, C1E);
- 8.1.7. preverjanje mehanizma sklapljanja, zavor in električnih spojnih elementov (samo kategorije CE, C1E, DE, D1E);
- 8.1.8. sposobnost izvajanja posebnih varnostnih ukrepov glede vozila; pregledovanje karoserije, servisnih vrat, izhodov v sili, opreme za prvo pomoč, gasilnih aparatov in druge varnostne opreme (samo kategorije D, DE, D1, D1E);
- 8.1.9. branje avtomobilske karte, načrtovanje poti, vključno z uporabo elektronskih navigacijskih sistemov (neobvezno).
- 8.2. *Preizkus izvedbe posebnih elementov z upoštevanjem prometne varnosti*
- 8.2.1. prikloppljanje in odkloppljanje ali odkloppljanje in ponovno prikloppljanje priklopnika na motorno vozilo; izvedba posebnega elementa mora vključevati vlečno vozilo, ki je parkirano vzdolž priklopnika (tj. ne v eni liniji) (samo kategorije CE, C1E, DE, D1E);
- 8.2.2. vzvratna vožnja vzdolž ovinka, linija tega ovinka je prepuščena presoji držav članic;
- 8.2.3. varno parkiranje za natovarjanje/raztovarjanje na nakladalni rampi/platformi ali podobni napravi (samo kategorije C, CE, C1, C1E);
- 8.2.4. parkiranje, tako da je potnikom omogočen varen vstop ali izstop iz avtobusa (samo kategorije D, DE, D1, D1E).
- 8.3. *Ravnanje v prometu*
Kandidati morajo v normalnih prometnih razmerah popolnoma varno in ob upoštevanju vseh potrebnih varnostnih ukrepov izvesti vse naslednje vaje:
- 8.3.1. speljevanje: po parkiranju, po ustavitvi v prometu; izhod s ceste;
- 8.3.2. vožnja po ravnih cestah; srečevanje z nasproti vozečimi vozili, tudi na ozkih mestih;
- 8.3.3. vožnja skozi ovinke;
- 8.3.4. križišča: približevanje in prečkanje križišč in razcepov;
- 8.3.5. spreminjanje smeri vožnje: zavijanje levo in desno; spreminjanje pasu;
- 8.3.6. uvoz na/izvoz z avtoceste ali podobne ceste (če so na voljo): vključevanje s pospeševalnega pasu, zapuščanje z uporabo zaviralnega pasu;
- 8.3.7. prehitevanje/vožnja mimo: prehitevanje drugih vozil (če je mogoče); vožnja vzdolž ovir, npr. parkiranih avtomobilov; ravnanje, kadar ga prehitevajo druga vozila (če je to mogoče);

▼ M6

- 8.3.8. posebni deli cest (če so na voljo): krožna križišča; nivojski prehodi; postajališča tramvaja/avtobusa; prehodi za pešce; vožnja navzgor/navzdol po dolgih klancih; predori;

▼ B

- 8.3.9. izvršitev varnostnih ukrepov ob izstopu iz vozila.

▼ M3

- 8.4. *Varna in energijsko učinkovita vožnja*
- 8.4.1. Vožnja na način, ki zagotavlja varnost ter zmanjšuje porabo goriva in emisije med pospeševanjem, upočasnjevanjem, vožnjo v hrib in navzdol, kadar je treba ročno menjati prestave.

▼ B**9. Ocenjevanje preizkusa spretnosti in ravnanja**

- 9.1. Ocena vsake od zgoraj navedenih voznih situacij mora izkazovati stopnjo spretnosti, s katero kandidat upravlja vozilo, in njegovo prikazano sposobnost za popolnoma varno vožnjo v prometu. Član izpitne komisije se mora med celotnim preizkusom počutiti varno. Napake pri vožnji ali nevarno ravnanje, ki neposredno ogroža varnost testnega vozila, njegovih potnikov ali drugih udeležencev v cestnem prometu, se kaznuje s padcem na izpitu, ne glede na to, ali mora član izpitne komisije ali spremljajoča oseba posredovati ali ne. Vendar se lahko član izpitne komisije sam odloči, ali se preizkus spretnosti in ravnanja opravi do konca.

Člani izpitne komisije morajo biti usposobljeni, da pravilno ocenijo kandidatovo sposobnost za varno vožnjo. Delo članov izpitne komisije mora spremljati in nadzorovati organ, ki ga pooblasti država članica, da se tako zagotovi pravilno in dosledno ocenjevanje napak v skladu z merili iz te priloge.

- 9.2. Člani izpitne vožnje med ocenjevanjem posvečajo posebno pozornost dejstvu, ali kandidat vozi obrambno in obzirno do drugih. To naj bi izkazoval celotni slog vožnje in član izpitne komisije naj bi ga upošteval pri skupni oceni kandidata. Vključuje prilagojeno in odločno (varno) vožnjo z upoštevanjem cestnih in vremenskih razmer, drugega prometa, interesov drugih udeležencev v cestnem prometu (zlasti občutljivejših) in predvidevanje.

- 9.3. Član izpitne komisije bo nadalje ocenil, ali kandidat:

- 9.3.1. nadzoruje vozilo; upošteva: pravilno uporabo varnostnih pasov, vzratnih ogledal, naslonjal za glavo; sedeža; pravilno uporabo luči in druge opreme; pravilno uporablja sklopko, menjalnik, stopalko za plin, zavorne sisteme (vključno s tretjim zavornim sistemom, če je na voljo), krmilni mehanizem; nadzoruje vozilo v različnih okoliščinah, pri različnih hitrostih; vozi stabilno, upošteva težo in dimenzije ter lastnosti vozila; težo in vrsto tovora (samo kategorije BE, C, CE, C1, C1E, DE, D1E); skrbi za udobje potnikov (samo kategorije D, DE, D1, D1E) (brez hitrega pospeševanja, gladka vožnja brez sunkovitega zaviranja);

▼ M3

- 9.3.2. vozi varčno in varno ter energijsko učinkovito, pri čemer je pozoren na vrtljaje na minuto, menjavo prestav, zaviranje in pospeševanje (samo kategorije B, BE, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E);

▼ B

- 9.3.3. opazovanje: opazuje dogajanje na vse strani; pravilno uporablja ogledala; spremlja dogajanje v prometu na oddaljeni, srednji in bližnji razdalji;

- 9.3.4. prednost/dajanje prednosti: upošteva prednost na križiščih, vozliščih in razcepkih; daje prednost v drugih okoliščinah (npr. pri spreminjanju smeri, menjavi pasu, posebnih manevrih);

▼B

- 9.3.5. pravilna razvrstitev na cesti: pravilna razvrstitev na cesti, v pasovih, krožnih križiščih, ovinkih, ob upoštevanju vrste in lastnosti vozila; predhodno zavzeta linija vožnje;
- 9.3.6. vzdrževanje varnostne razdalje: ohranja ustrezno varnostno razdaljo spredaj in na bočnih straneh; ohranja ustrezno varnostno razdaljo od drugih udeležencev v cestnem prometu;
- 9.3.7. hitrost: ne presega najvišje dovoljene hitrosti; prilagaja hitrost vremenskim in cestnim razmeram in, kjer je mogoče, nacionalni omejitvi hitrosti; vozi s tako hitrostjo, da je možna ustavitev znotraj razdalje vidne in proste ceste; prilagaja hitrost splošni hitrosti enake vrste udeležencev v cestnem prometu;
- 9.3.8. semaforji, prometni znaki in druge označbe: pravilno ravna ob semaforju; upošteva navodila prometnih redarjev; pravilno ravna ob prometnih znakih (prepovedi ali zapovedi); ustrezno upošteva cestne oznake;
- 9.3.9. signaliziranje: po potrebi ustrezno in pravočasno uporabi signalne znake; pravilno nakaže smer; ustrezno ravna glede na vse znake drugih udeležencev v cestnem prometu;
- 9.3.10. zaviranje in ustavljanje: pravočasno zmanjša hitrost, zavira ali ustavi glede na okoliščine; predvideva; uporablja različne zavorne sisteme (samo za kategorije C, CE, D, DE); uporablja druge sisteme za zmanjšanje hitrosti, razen zavor (samo za kategorije C, CE, D, DE).

10. Trajanje preizkusa

Trajanje preizkusa in prevožena razdalja morata zadostovati za oceno kandidatovih spretnosti in ravnanja, določenih v odstavku B te priloge. V nobenem primeru vožnja ne sme trajati manj kot 25 minut za kategorije A, A1, A2, B, B1 in BE in manj kot 45 minut za druge kategorije. To ne vključuje časa za sprejem kandidata, pripravo vozila, tehnični pregled vozila z upoštevanjem cestnoprometne varnosti, izvedbo posebnih elementov in oznanilo rezultata praktičnega preizkusa.

11. Kraj preizkusa

Del preizkusa za oceno izvedbe posebnih elementov se lahko izvede na posebnem preizkusnem poligonu. Po možnosti se mora del preizkusa za oceno ravnanja v prometu izvesti na cestah zunaj pozidanih območij, na hitrih cestah in avtocestah (ali podobno), pa tudi na vseh vrstah mestnih ulic (stanovanjska območja, območja z omejeno hitrostjo 30 in 50 km/h, mestne hitre ceste), ki naj bi predstavljale različne stopnje težavnosti, s katerimi se bodo srečevali vozniki. Zaželeno je tudi, da se preizkus izvaja v različni gostem prometu. Čas vožnje mora biti izkoriščen v največji možni meri, da se kandidat oceni v vseh različnih prometnih območjih, na katere lahko naleti, s posebnim poudarkom na prehajanju med temi območji.

II. ZNANJE, SPRETNOSTI IN RAVNANJE PRI VOŽNJI VOZILA NA MOTORNI POGON

Vozniki vseh vozil na motorni pogon morajo v vsakem trenutku imeti znanje in spretnosti ter obvladati ravnanje iz točk od 1 do 9, da bodo sposobni:

— prepoznati nevarnosti v prometu in oceniti njihovo resnost;

▼B

- zadostno obvladati svoje vozilo, da ne bodo ustvarjali nevarnih situacij in se bodo ob morebitni takšni situaciji ustrezno odzvali;
- upoštevati cestnoprometne predpise, zlasti tiste, ki so namenjeni preprečevanju prometnih nesreč in vzdrževanju tekočega prometa;
- prepoznati vse pomembne tehnične napake na svojih vozilih, zlasti takšne, ki ogrožajo varnost, in jih ustrezno odpraviti;
- upoštevati vse dejavnike, ki vplivajo na ravnanje med vožnjo (npr. alkohol, utrujenost, slab vid itd.), tako da bodo popolnoma sposobni uporabiti vse spretnosti, potrebne za varno vožnjo;
- pomagati pri zagotavljanju varnosti vseh udeležencev v cestnem prometu, zlasti najšibkejših in najbolj izpostavljenih, s primernim upoštevanjem drugih.

Države članice lahko izvajajo ustrezne ukrepe, da voznikom, ki ne obvladajo več znanja, spretnosti in ravnanja iz točk od 1 do 9, zagotovijo ponovno usvojitev tega znanja in spretnosti, tako da bodo slednji lahko ponovno posedovali ravnanje, potrebno za vožnjo motornega vozila.

▼B*PRILOGA III***MINIMALNA MERILA GLEDE PSIHOFIZIČNE SPOSOBNOSTI ZA VOŽNJO VOZILA NA MOTORNI POGON****OPREDELITVE POJMOV**

1. Za namene te priloge so vozniki razvrščeni v dve skupini:
 - 1.1. Skupina 1:

vozniki vozil kategorij A, A1, A2, AM, B, B1 in BE.
 - 1.2. Skupina 2:

vozniki vozil kategorij C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 in D1E.
 - 1.3. Nacionalna zakonodaja lahko predvidi, da se določbe iz te priloge, ki veljajo za voznike skupine 2, uporabijo za voznike vozil kategorije B, ki uporabljajo svoja vozniška dovoljenja za poklicne namene (taksiji, rešilna vozila, itd.).
2. Podobno so kandidati za prvo vozniško dovoljenje ali za podaljšanje vozniškega dovoljenja razvrščeni v skupino, v katero bodo spadali, ko bo dovoljenje izdano ali podaljšano.

ZDRAVSTVENI PREGLEDI

3. Skupina 1:

Od kandidatov se zahteva, da opravijo zdravstveni pregled, če med potrebnim izpolnjevanjem formalnostmi ali med preizkusi, ki jih morajo opraviti pred pridobitvijo vozniškega dovoljenja, postane jasno, da imajo eno ali več zdravstvenih težav iz te priloge.
4. Skupina 2:

Kandidati morajo pred prvo izdajo vozniškega dovoljenja opraviti zdravstvene preglede, nato pa je treba voznike pregledati v skladu z veljavnim nacionalnim sistemom v državi članici običajnega prebivališča ob vsakem podaljšanju vozniškega dovoljenja.
5. Merila, ki jih države članice določijo za izdajo ali vsako poznejše podaljšanje vozniških dovoljenj, so lahko strožja od tistih, ki so določena v tej prilogi.

▼M1**VID**

6. Vsi kandidati za vozniško dovoljenje morajo opraviti ustrezno preiskavo za zagotovitev, da imajo ustrezno oster vid za vožnjo vozil na motorni pogon. Kadar obstaja razlog za dvom o ustreznosti kandidatovega vida, ga mora pregledati pristojen zdravstveni organ. Pri tem pregledu je treba pozornost posvetiti še zlasti naslednjemu: ostrini vida, vidnemu polju, vidu v slabi svetlobi, občutljivosti na bleščanje in občutljivosti za kontraste, diplopiji in drugim vidnim funkcijam, ki lahko ogrozijo varno vožnjo.

Voznikom iz skupine 1 se dovoljenje lahko izda v „izjemnih primerih“, kadar ni mogoče izpolniti standardov za vidno polje ali ostrino vida; v takšnih primerih mora voznik opraviti pregled pri pristojnem zdravstvenem organu, da dokaže, da nima nobene druge okvare vidnih funkcij, vključno z bleščanjem, občutljivostjo za kontraste in vidom v slabi svetlobi. Voznik ali kandidat mora prav tako opraviti pozitiven praktični preskus pri pristojnem organu.

▼ M1

Skupina 1:

- 6.1 Kandidati za voziško dovoljenje ali za podaljšanje takšnega dovoljenja morajo imeti binokularno ostrino vida, po potrebi s korektivnimi lečami, ki je vsaj 0,5, če se uporabljata obe očesi skupaj.

Poleg tega mora biti horizont pri vidnem polju vsaj 120 stopinj, podaljšanje pa mora biti vsaj 50 stopinj v levo in desno ter 20 stopinj gor in dol. V polmeru osrednjih 20 stopinj ne sme biti nobenih okvar.

Če se odkrije ali potrdi progresivna očesna bolezen, se voziška dovoljenja lahko izdajo ali podaljšajo pod pogojem, da kandidat opravlja redne preglede pri pristojnem zdravstvenem organu.

- 6.2 Kandidati za voziško dovoljenje ali za podaljšanje takšnega dovoljenja, ki so utrpeli popolno funkcionalno izgubo vida na eno oko ali ki uporabljajo zgolj eno oko (npr. v primeru diplopije), morajo imeti ostrino vida, ki je vsaj 0,5, po potrebi s korektivnimi lečami. Pristojni zdravstveni organ mora potrditi, da je to stanje monokularnega vida obstajalo dovolj dolgo, da je omogočilo prilagoditev in da vidno polje v tem očesu ustreza zahtevam iz odstavka 6.1.

- 6.3 V primeru nedavnega razvoja diplopije ali izgube vida na enem očesu je potrebno ustrezno obdobje prilagoditve (na primer šest mesecev), ko vožnja ni dovoljena. Po izteku tega obdobja se vožnja dovoli le, če očesni zdravnik in strokovnjak za vožnjo podata pozitivno mnenje.

Skupina 2:

- 6.4 Kandidati za voziško dovoljenje ali za podaljšanje takšnega dovoljenja imajo ostrino vida, po potrebi s korektivnimi lečami, ki je vsaj 0,8 na boljšem očesu in vsaj 0,1 na slabšem. Če se za doseganje vrednosti 0,8 in 0,1 uporabljajo korektivne leče, je treba minimalno ostrino (0,8 in 0,1) doseči s korekcijo z očali z močjo, ki ne presega dioptrije plus osem, ali s pomočjo kontaktnih leč. Korekcija mora biti dobro tolerirana.

Poleg tega mora biti horizont pri vidnem polju z obema očesoma vsaj 160 stopinj, podaljšanje pa mora biti vsaj 70 stopinj v levo in desno ter 30 stopinj gor in dol. V polmeru osrednjih 30 stopinj ne sme biti nobenih okvar.

Voziška dovoljenja se ne izdajo ali podaljšajo kandidatom oziroma voznikom, ki trpijo zaradi motenj pri občutljivosti za kontraste ali diplopije.

Po precejšnji izgubi vida na enem očesu je potrebno ustrezno obdobje prilagoditve (na primer šest mesecev), ko prizadeta oseba ne sme voziti. Po izteku tega obdobja se vožnja dovoli le, če očesni zdravnik in strokovnjak za vožnjo podata pozitivno mnenje.

▼ B

SLUH

7. Voziška dovoljenja se lahko kandidatom oziroma voznikom druge skupine izdajo ali podaljšajo v skladu z mnenjem pristojnih zdravstvenih organov; pri zdravstvenih pregledih je treba posebno pozornost posvetiti obsegu za kompenzacijo.

▼B**OSEBE Z LOKOMOTORNO MOTNJO**

8. Vozniških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom oziroma voznikom, ki imajo obolenja ali deformacije lokomotornega sistema, zaradi česar je vožnja vozila na motorni pogon nevarna.

Skupina 1:

- 8.1. Vozniška dovoljenja se lahko, po potrebi z določenimi omejitvami, telesno prizadetim kandidatom ali voznikom izdajo po pridobitvi mnenja pristojnega zdravstvenega organa. To mnenje mora temeljiti na zdravstveni oceni zadevnega obolenja ali deformacije in po potrebi na praktičnem preizkusu. Navajati mora tudi, katera vrsta spremembe vozila je potrebna in ali mora biti voznik opremljen z ortopedsko napravo, če preizkus spretnosti in ravnanja pokaže, da s tako napravo vožnja ne bi bila nevarna.
- 8.2. Vozniška dovoljenja se lahko izdajo ali podaljšajo vsem kandidatom, ki imajo progresivno kronično bolezen, pod pogojem, da prizadeto osebo redno pregledujejo zaradi preverjanja, ali je še vedno zmožna popolnoma varno voziti vozilo.

Kadar je prizadetost statična, se voziška dovoljenja lahko izdajo ali podaljšajo, ne da bi bilo kandidatu treba opravljati redne zdravstvene preglede.

Skupina 2:

- 8.3. Pristojen zdravstveni organ mora ustrezno pretehtati dodatna tveganja in nevarnosti, povezana z vožnjo vozil, ki jih zajema opredelitev te skupine.

▼M8**KARDIOVASKULARNE BOLEZNI**

9. Kardiovaskularna stanja ali bolezni lahko vodijo do nepričakovanega poslabšanja možganskih funkcij, kar pomeni ogrožanje varnosti na cesti. Ta stanja so razlog za uvedbo začasne ali trajne omejitve vožnje.
- 9.1. Pri naslednjih kardiovaskularnih stanjih se lahko voziška dovoljenja izdajo ali podaljšajo kandidatom ali voznikom iz navedenih skupin šele po tem, ko je bilo stanje že učinkovito zdravljeno in upoštevano pri oceni pristojnega zdravstvenega organa ter je po potrebi pod rednim zdravniškim nadzorom:
- (a) bradiaritmije (bolezen sinusnega vozla in motnje prevajanja) in tahiaritmije (supraventrikularne in ventrikularne aritmije) z anamnezo sinkope ali sinkopalnih epizod zaradi aritmičnih stanj (velja za skupini 1 in 2);
 - (b) bradiaritmije: bolezen sinusnega vozla in motnje prevajanja z atrio-ventrikularnim (AV) blokom druge stopnje Mobitz II, AV blokom tretje stopnje ali izmeničnim kračnim blokom (velja samo za skupino 2);
 - (c) tahiaritmije (supraventrikularne in ventrikularne aritmije) s
 - strukturno boleznijo srca in trajno ventrikularno tahikardijo (VT) (velja za skupini 1 in 2) ali
 - polimorfno netrajno VT, trajno ventrikularno tahikardijo ali z indikacijo za defibrilator (velja samo za skupino 2);
 - (d) simptomatska angina pectoris (velja za skupini 1 in 2);

▼ M8

- (e) vsaditev ali zamenjava trajnega spodbujevalnika (velja samo za skupino 2);
- (f) vsaditev ali zamenjava defibrilatorja ali ustrezn ali neustrezn sunek defibrilatorja (velja samo za skupino 1);
- (g) sinkopa (prehodna izguba zavesti in telesne drže, ki običajno nastopi nenadno, kratko traja in spontano izzveni, nastane zaradi globalnega slabšega cerebralnega pretoka krvi, je domnevno refleksnega izvora, neznanega vzroka, brez dokazov za temeljno bolezen srca) (velja za skupini 1 in 2);
- (h) akutni koronarni sindrom (velja za skupini 1 in 2);
- (i) stabilna angina pectoris, če se simptomi ne pojavljajo pri zmerni obremenitvi (velja za skupini 1 in 2);
- (j) perkutana koronarna intervencija (PCI) (velja za skupini 1 in 2);
- (k) kirurška premostitev koronarne arterije z graftom (CABG) (velja za skupini 1 in 2);
- (l) kap/prehodni ishemični napad (TIA) (velja za skupini 1 in 2);
- (m) pomembna stenoza karotidne arterije (velja samo za skupino 2);
- (n) največji premer aorte presega 5,5 cm (velja samo za skupino 2);
- (o) odpoved srca:
 - New York Heart Association (NYHA) I, II, III (velja samo za skupino 1),
 - NYHA I in II, če je iztisna frakcija levega prekata vsaj 35 % (velja samo za skupino 2);
- (p) transplantacija srca (velja za skupini 1 in 2);
- (q) pripomoček za podporo delovanja srca (velja samo za skupino 1);
- (r) operacija zaklopke (velja za skupini 1 in 2);
- (s) maligna hipertenzija (porast sistoličnega krvnega tlaka ≥ 180 mm Hg ali diastoličnega krvnega tlaka ≥ 110 mm Hg, povezan z neizogibno ali progresivno okvaro organov) (velja za skupini 1 in 2);
- (t) krvi tlak razreda III (diastolični krvni tlak ≥ 110 mm Hg in/ali sistolični krvni tlak ≥ 180 mm Hg) (velja samo za skupino 2);
- (u) prirojena bolezen srca (velja za skupini 1 in 2);
- (v) hipertrofična kardiomiopatija, če je brez sinkope (velja samo za skupino 1);
- (w) sindrom dolgega intervala QT s sinkopo, torsade des pointes ali QTc > 500 ms (velja samo za skupino 1).

9.2. Pri naslednjih kardiovaskularnih stanjih se vozniškega dovoljenja ne sme izdati ali podaljšati kandidatom ali voznikom iz naslednjih skupin:

- (a) vsaditev defibrilatorja (velja samo za skupino 2);

▼ M8

- (b) periferna žilna bolezen – anevrizma prsne in trebušne aorte, kadar je največji premer aorte takšen, da pomeni znatno tveganje za nenadno rupturo in posledično za nenaden dogodek, zaradi katerega posameznik ni sposoben za vožnjo (velja za skupini 1 in 2);
- (c) odpoved srca:
 - NYHA IV (velja samo za skupino 1),
 - NYHA III in IV (velja samo za skupino 2),
- (d) pripomočki za podporo delovanja srca (velja samo za skupino 2);
- (e) bolezen srčne zaklopke z aortno regurgitacijo, aortno stenozo, mitralno regurgitacijo ali mitralno stenozo, če je funkcionalna sposobnost ocenjena na NYHA IV ali v primeru sinkopalnih epizod (velja samo za skupino 1);
- (f) bolezen srčne zaklopke pri NYHA III ali IV ali z iztisno frakcijo (EF) pod 35 %, mitralno stenozo ali hudo pulmonarno hipertenzijo ali s hudo ultrazvočno opredeljeno aortno stenozo ali aortno stenozo, ki povzroča sinkopo; razen pri popolnoma asimptomatski aortni stenoz, če so izpolnjene zahteve iz obremenitvenega testiranja (velja samo za skupino 2);
- (g) strukturalne in električne kardiomiopatije – hipertrofična kardiomiopatija z anamnezo sinkope ali kadar sta prisotni dve ali več od naslednjih stanj: debelina stene levega prekata (LV) > 3 cm, netrajna ventrikularna tahikardija, družinska anamneza nenadne smrti (pri sorodniku v prvem kolenu), brez porasta krvnega tlaka pri obremenitvi (velja samo za skupino 2);
- (h) sindrom dolgega intervala QT s sinkopo, torsade des pointes in QTc > 500 ms (velja samo za skupino 2);
- (i) Brugada sindrom s sinkopo ali preprečeno nenadno srčno smrtjo (velja za skupini 1 in 2).

Vozniška dovoljenja se lahko izdajo ali podaljšajo v izjemnih primerih, če je pristojni zdravstveni organ to ustrezno utemeljil v mnenju in če je stanje pod rednim zdravstvenim nadzorom, ki zagotavlja, da je posameznik kljub učinkom zdravstvenega stanja še vedno zmožen varne vožnje vozila.

9.3. Druge kardiomiopatije

Tveganje za nenadne dogodke, zaradi katerih posameznik ni sposoben za vožnjo, se oceni pri kandidatih ali voznikih z dobro opisanimi kardiomiopatijami (npr. aritmogeno kardiomiopatijo desnega prekata, spongiformno kardiomiopatijo, kateholaminergično polimorfno ventrikularno tahikardijo ali sindromom kratkega intervala QT) ali z novimi kardiomiopatijami, ki se odkrijejo. Potrebna je temeljita specialistična ocena. Upoštevati je treba prognostične dejavnike posamezne kardiomiopatije.

9.4. Države članice lahko omejijo izdajo ali podaljšanje voznškega dovoljenja kandidatom ali voznikom z drugimi kardiovaskularnimi boleznimi.

▼ M1

SLADOKORNA BOLEZEN

10. V naslednjih odstavkih huda hipoglikemija pomeni, da prizadeta oseba potrebuje pomoč druge osebe, ponavljajoča se hipoglikemija pa je opredeljena kot druga huda hipoglikemija v obdobju 12 mesecev.

▼ M1

Skupina 1:

- 10.1 Vozniška dovoljenja se lahko izdajo ali podaljšajo kandidatom oziroma voznikom s sladkorno boleznijo. Kadar se bolezen zdravi z zdravili, se dovoljenje izda ali podaljša na podlagi pooblaščenega zdravniškega mnenja in rednih zdravniških pregledov, ki ustrezajo vsakemu primeru, vendar med pregledi ne sme preteči več kot pet let.

▼ M8

- 10.2 Kandidat ali voznik s sladkorno boleznijo, ki se zdravi z zdravilom, ki lahko povzroči hipoglikemijo, mora dokazati, da razume tveganje hipoglikemije in zna primerno nadzorovati bolezen.

Vozniških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom ali voznikom, ki ne razumejo natančno hipoglikemije.

Vozniških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom ali voznikom, ki imajo ponavljajočo se hudo hipoglikemijo, razen če to ni utemeljeno z mnenjem pristojnega zdravstvenega organa in je pod rednim zdravniškim nadzorom. Pri ponavljajoči se hudi hipoglikemiji med budnostjo se dovoljenje ne sme izdati ali podaljšati prej kot 3 mesece po zadnji epizodi.

Vozniška dovoljenja se lahko izdajo ali podaljšajo v izjemnih primerih, če je pristojni zdravstveni organ to ustrezno utemeljil v mnenju in če je stanje pod rednim zdravstvenim nadzorom, ki zagotavlja, da je posameznik kljub učinkom zdravstvenega stanja še vedno zmožen varne vožnje vozila.

▼ M1

Skupina 2:

- 10.3 Vozniška dovoljenja skupine 2 se voznikom s sladkorno boleznijo izdajo/podaljšajo po preučitvi primera. Če se oseba zdravi z zdravilom, ki lahko povzroči hipoglikemijo (to je z inzulinom in nekaterimi tabletami), je treba upoštevati naslednja merila:

- voznik v zadnjih 12 mesecih ni imel nobene hude hipoglikemične krize,
- voznik pozna vzroke in znake hipoglikemije ter ve, kako se izogniti njenemu pojavu,
- voznik mora pokazati zadosten nadzor bolezni z rednim spremljanjem glukoze v krvi, in sicer vsaj dvakrat na dan in v času, povezanem z vožnjo,
- voznik mora dokazati, da razume nevarnosti hipoglikemije,
- sladkorna bolezen ne povzroča nobenih drugih zapletov, ki bi ovirali voznika.

Poleg tega je treba v takšnih primerih dovoljenja izdati na podlagi mnenja pristojnega zdravstvenega organa in rednega zdravniškega pregleda, ki ga je treba opraviti vsaj vsaka tri leta.

- 10.4 Hudo hipoglikemično krizo v času budnosti, tudi če se ne pojavi med vožnjo, je treba prijaviti ter ponovno oceniti sposobnost voznika za vožnjo.

▼ M6

NEVROLOŠKE BOLEZNI IN SINDROM OBSTRUKTIVNE APNEJE V SPANJU

NEVROLOŠKE BOLEZNI

- 11.1 Vozniških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom ali voznikom, ki imajo resno nevrološko bolezen, razen če vloga ni podprta s pooblaščenim zdravniškim mnenjem.

▼ **M6**

Nevrološke motnje, povezane z boleznimi ali kirurškimi posegi z vplivom na centralni ali periferni živčni sistem, ki vodijo do senzoričnih ali motornih napak ter motijo ravnotežje in koordinacijo, je treba ustrezno pretehtati v povezavi z njihovimi funkcionalnimi učinki in tveganji za napredovanje. V takšnih primerih se, kadar obstaja tveganje poslabšanja, izdaja ali podaljšanje dovoljenja lahko obravnava na podlagi rednih presoj.

SINDROM OBSTRUKTIVNE APNEJE V SPANJU

- 11.2 V naslednjih odstavkih zmeren sindrom obstruktivne apneje v spanju ustreza številu apnej in hipopnej na uro (indeks apneja-hipopneja) med 15 in 29, hujši sindrom obstruktivne apneje v spanju pa ustreza indeksu apneja-hipopneja 30 ali več, pri čemer sta oba sindroma povezana s pretirano zaspanostjo čez dan.
- 11.3 Kandidate ali voznike, pri katerih obstaja sum zmerne ali hujšega sindroma obstruktivne apneje v spanju, je treba napotiti po nadaljnje pooblaščenemu zdravniško mnenje, preden se voziško dovoljenje izda ali podaljša. Lahko se jim tudi odsvetuje vožnjo do potrditve diagnoze.
- 11.4 Vozniška dovoljenja se lahko izdajo tistim kandidatom ali voznikom z zmernim ali hudim obstruktivnim sindromom apneje v spanju, ki so dokazali zadosten nadzor nad svojim stanjem ter skladnost z ustreznim zdravljenjem in, če obstaja, izboljšanje zaspanosti, in to potrdili s pooblaščenim zdravniškim mnenjem.
- 11.5 Kandidati ali vozniki z zmernim ali hudim sindromom obstruktivne apneje v spanju, ki se zdravijo, redno hodijo na zdravstvene preglede, in sicer v presledkih, ki niso daljši od treh let za voznike skupine 1 oziroma enega leta za voznike skupine 2, da se ugotovi raven skladnosti z zdravljenjem, potreba po nadaljevanju zdravljenja in stalno pazljivo spremljanje stanja.

▼ **M1****EPILEPSIJA**

12. Epileptični napadi ali druge nenadne motnje zavesti pomenijo resno nevarnost za varnost na cesti, če se pojavijo pri osebi, ki vozi vozilo na motorni pogon.

Epilepsija je opredeljena kot pojav dveh ali več epileptičnih napadov v obdobju manj kot pet let narazen. Izzvan epileptični napad je opredeljen kot napad s prepoznavnim vzročnim dejavnikom, ki se mu je mogoče izogniti.

Osebi, ki je imela prvi ali en sam napad ali je izgubila zavest, je treba vožnjo odsvetovati. V tem primeru se zahteva poročilo specialista, v katerem je določeno obdobje prepovedi vožnje in se zahtevajo nadaljnji ukrepi.

Izjemno pomembno je ugotoviti specifičen epileptičen sindrom osebe in vrsto napada, da se lahko ustrezno oceni sposobnost osebe za varno vožnjo (vključno s tveganjem nadaljnjih napadov) ter začne ustrezno zdravljenje. To opravi nevrolog.

Skupina 1:

- 12.1 Vozniki z epilepsijo iz skupine 1 morajo opravljati redne preglede, na katerih se ugotavlja njihova sposobnost za vožnjo, dokler vsaj pet let nimajo nobenega napada.

Osebe z epilepsijo ne izpolnjujejo pogojev za neomejeno dovoljenje. O tem je treba obvestiti organ, ki izdaja dovoljenja.

▼ **M1**

- 12.2 Izzvan epileptični napad: Kandidat, ki je imel epileptični napad, ki ga je izzval prepoznavni sprožilni dejavnik in se verjetno ne bo ponovil v vozilu, se lahko razglasi za sposobnega za samostojno vožnjo na podlagi mnenja nevrologa (ocena mora biti, če je to ustrezno, v skladu z drugimi zadevnimi deli Priloge III – npr. v primeru alkohola ali druge komorbidnosti).
- 12.3 Prvi ali en neizzvan napad: Kandidat, ki je imel prvi neizzvan epileptični napad, se lahko razglasi za sposobnega za vožnjo po preteku šestih mesecev brez napada, če je zdravnik ustrezno ocenil njegovo stanje. Nacionalni organi lahko voznikom s priznanimi dobrimi prognozičnimi kazalci vožnjo dovolijo že pred tem rokom.
- 12.4 Drugi primeri izgube zavesti: Izgubo zavesti je treba oceniti glede na tveganje njene ponovitve med vožnjo.
- 12.5 Epilepsija: Vozniki ali kandidati se lahko razglasijo za sposobne za vožnjo po preteku enega leta brez napadov.
- 12.6 Napadi, ki se pojavljajo izključno med spanjem: Kandidat ali voznik, ki ni nikoli imel napadov, razen napadov v spanju, se lahko razglasi za sposobnega za vožnjo, če vzorec napadov ostane nespremenjen vsaj toliko časa, ko je predpisano za obdobje brez epileptičnih napadov. Če se napadi pojavijo med budnostjo, se za izdajo dovoljenja zahteva obdobje enega leta brez ponovnega napada (glej „Epilepsija“).
- 12.7 Napadi, ki ne vplivajo na stanje zavesti ali sposobnost ukrepanja: Kandidat ali voznik, ki nikoli ni imel napada, razen napadov, za katere je izrecno dokazano, da ne vplivajo na stanje zavesti in ne povzročajo nobenih funkcionalnih nezmožnosti, se lahko razglasi za sposobnega za vožnjo, če vzorec napadov ostane nespremenjen vsaj toliko časa, ko je predpisano za obdobje brez epileptičnih napadov. Če se pojavijo kakršni koli drugi napadi, se za izdajo dovoljenja zahteva obdobje enega leta brez ponovnega napada (glej „Epilepsija“).
- 12.8 Napadi, ki se pojavijo, ker je zdravnik odredil spremembo protiepileptičnih zdravil ali zmanjšal njihov odmerek: Bolniku se lahko vožnja odsvetuje od prenehanja jemanja zdravil do izteka šestih mesecev po prekinitvi zdravljenja. Napadi, ki se pojavijo v času spremembe zdravil ali prenehanja jemanja zdravil po nasvetu zdravnika, zahtevajo trimesečno prepoved vožnje, če začne oseba ponovno jemati zdravila, ki so bila prej učinkovita.
- 12.9 Po operativnem zdravljenju epilepsije: glej „Epilepsija“.

Skupina 2:

- 12.10 Kandidat ne sme jemati zdravil enako dolgo, kot je predpisano za obdobje brez napada. Opraviti mora ustrezne zdravniške preglede. Obsežna nevrološka preiskava ne sme pokazati nobenih resnejših nepravilnosti v možganih, elektroencefalogram pa ne sme pokazati nobenih epileptiformnih aktivnosti (EEG). Po akutni epizodi je treba opraviti EEG in ustrezno nevrološko oceno.

▼ M1

- 12.11 Izzvan epileptični napad: Kandidata, ki je imel epileptični napad, ki ga je izzval prepoznavni sprožilni dejavnik, za katerega ni verjetno, da se bo ponovil med vožnjo, lahko nevrolog po pregledu razglasi za sposobnega za samostojno vožnjo. Po akutni epizodi je treba opraviti EEG in ustrezno nevrološko oceno.

Oseba s strukturnimi možganskimi poškodbami, pri kateri je nevarnost za napade povečana, ni sposobna voziti vozil skupine 2, dokler se nevarnost za epileptični napad ne zmanjša na vsaj 2 % na leto. Ocena mora biti, če je to potrebno, v skladu z drugimi zadevnimi oddelki Priloge III (npr. v primeru alkohola).

- 12.12 Prvi ali en neizzvan napad: Kandidat, ki je imel prvi neizzvan epileptični napad, se lahko razglasi za sposobnega za vožnjo po petih letih brez ponovnih napadov brez jemanja protiepileptičnih zdravil, če je bil ustrezno nevrološko pregledan. Nacionalni organi lahko voznikom s priznanimi dobrimi prognozičnimi kazalci vožnjo dovolijo že pred tem rokom.

- 12.13 Drugi primeri izgube zavesti: Izgubo zavesti je treba oceniti glede na tveganje njene ponovitve med vožnjo. Nevarnost ponovitve mora biti 2 % na leto ali manj.

- 12.14 Epilepsija: Oseba 10 let ni imela nobenih napadov brez jemanja protiepileptičnih zdravil. Nacionalni organi lahko voznikom s priznanimi dobrimi prognozičnimi kazalci vožnjo dovolijo že pred tem rokom. To velja tudi v primerih „juvenilne epilepsije“.

Nekatere motnje (npr. okvare arterij in ven ali možganske krvavitve) pomenijo povečano tveganje napadov, tudi če se napadi še niso pojavili. V takem primeru mora stanje oceniti pristojni zdravniški organ; za izdajo dovoljenja mora biti tveganje napada 2 % na leto ali manj.

▼ B**DUŠEVNE MOTNJE**

Skupina 1:

- 13.1. Vozniških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom oziroma voznikom, ki trpijo zaradi:

— resne duševne motnje, bodisi prirojene ali pridobljene zaradi bolezni, šoka ali nevrokirurških operacij,

— resne duševne zaostalosti,

— resnih vedenjskih težav zaradi staranja; ali osebnostnih napak, ki vodijo v resno poslabšanje razsodnosti, vedenja ali prilagodljivosti,

razen če je njihova vloga podprta s pooblaščenim zdravniškim mnenjem in po potrebi z rednimi zdravstvenimi pregledi.

Skupina 2:

- 13.2. Pristojen zdravstveni organ mora ustrezno pretehtati dodatna tveganja in nevarnosti, povezana z vožnjo vozil, ki jih zajema opredelitev te skupine.

▼B**ALKOHOL**

14. Uživanje alkohola pomeni veliko nevarnost za varnost na cesti. Glede na razsežnost tega problema mora biti zdravniška stroka zelo pazljiva.

Skupina 1:

- 14.1. Vozniških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom oziroma voznikom, ki so odvisni od alkohola ali nezmožni, da bi se vzdržali pitja in vožnje.

Kandidatom oziroma voznikom, ki so bili v preteklosti odvisni od alkohola, se lahko voziška dovoljenja izdajo ali podaljšajo po dokazanem obdobju abstinence in na podlagi pooblaščenega zdravniškega mnenja ter rednih zdravstvenih pregledov.

Skupina 2:

- 14.2. Pristojen zdravstveni organ mora ustrezno pretehtati dodatna tveganja in nevarnosti, povezana z vožnjo vozil, ki jih zajema opredelitev te skupine.

DROGE IN ZDRAVILA

15. Zloraba:

Vozniških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom oziroma voznikom, ki so odvisni od psihotropnih snovi ali ki od takšnih snovi niso odvisni, a jih redno zlorabljajo, ne glede na zahtevano kategorijo dovoljenja.

Redna uporaba:

Skupina 1:

- 15.1. Vozniških dovoljenj se ne sme izdati ali podaljšati kandidatom oziroma voznikom, ki v kateri koli obliki redno uživajo psihotropne snovi, ki lahko ovirajo zmožnost varne vožnje, če so zaužite količine takšne, da škodljivo vplivajo na vožnjo. To velja za vsa druga zdravila ali kombinacije zdravil, ki učinkujejo na zmožnost vožnje.

Skupina 2:

- 15.2. Pristojni zdravstveni organ mora ustrezno pretehtati dodatna tveganja in nevarnosti, povezana z vožnjo vozil, ki jih zajema opredelitev te skupine.

LEDVIČNE OKVARE

Skupina 1:

- 16.1. Vozniška dovoljenja se kandidatom oziroma voznikom, ki imajo resno ledvično okvaro, izdajo ali podaljšajo na podlagi pooblaščenega zdravniškega mnenja in rednih zdravstvenih pregledov.

Skupina 2:

- 16.2. Razen v izjemnih primerih, ki so pravilno utemeljeni s pooblaščenim zdravniškim mnenjem, in na podlagi rednih zdravstvenih pregledov se zdravniških dovoljenj ne sme izdati ali podaljšati kandidatom ali voznikom, ki imajo resno ali ireverzibilno ledvično okvaro.

▼B

RAZNE DOLOČBE

Skupina 1:

- 17.1. Kandidatom oziroma voznikom s presajenim organom ali umetnim vsadkom, ki vpliva na zmožnost vožnje, se vozniška dovoljenja smejo izdati ali podaljšati na podlagi pooblaščenega zdravniškega mnenja in po potrebi rednih zdravstvenih pregledov.

Skupina 2:

- 17.2. Pristojen zdravstveni organ mora ustrezno pretehtati dodatna tveganja in nevarnosti, povezana z vožnjo vozil, ki jih zajema opredelitev te skupine.
18. Na splošno se voznških dovoljenj ne sme izdati ali podaljšati nobenemu kandidatu ali vozniku s kakršno koli motnjo, ki ni omenjena v prejšnjem odstavku, vendar bi lahko imela ali ima za posledico funkcionalno nezmožnost, ki vpliva na varnost za volanom, razen če vloge ne podpira pooblaščenega zdravniškega mnenja in po potrebi redni zdravstveni pregledi.

PRILOGA IV

MINIMALNA MERILA ZA OSEBE, KI VODIJO PRAKTIČNI DEL VOZNIŠKEGA IZPITA
1. Zahtevana usposobljenost člana izpitne komisije

1.1. Oseba, pooblaščen za praktično oceno kandidatove izvedbe vožnje v motornem vozilu, mora imeti znanje, spretnosti in izkušnje, povezane s temami iz točk 1.2. do 1.6.

1.2. Usposobljenost člana izpitne komisije mora biti primerna za oceno kandidatove izvedbe vožnje za kategorijo vozniškega dovoljenja, za katero opravlja vozniški izpit.

1.3. Znanje in razumevanje vožnje in ocenjevanja:

- teorija ravnanja pri vožnji v prometu;
- zaznavanje nevarnosti in izogibanje nesrečam;
- učni program, na katerem temeljijo merila za vozniške izpite;
- zahteve v zvezi z vozniškim izpitom;
- ustrezna cestnoprometna zakonodaja, vključno z ustreznimi zakoni EU in nacionalnimi zakoni ter razlagalnimi smernicami;
- teorija in tehnike ocenjevanja;
- obrambna vožnja.

1.4. Ocenjevalne sposobnosti:

- zmožen je natančno opazovati, spremljati in oceniti celotno kandidatovo izvedbo vožnje, zlasti:
 - pravilna in natančna prepoznava nevarnih situacij;
 - natančna določitev vzroka in verjetne posledice teh situacij;
 - raven usposobljenosti in prepoznavanje napak;
 - enotnost in doslednost pri ocenjevanju;
- hitro zbere informacije in izbere ključne točke;
- predvideva, prepozna morebitne probleme in oblikuje strategije za njihovo rešitev;
- zagotovi pravočasne in konstruktivne povratne informacije.

1.5. Osebne vozniške spretnosti:

- oseba, pooblaščen za vodenje praktičnega dela vozniškega izpita za določeno kategorijo vozniškega dovoljenja, mora biti sposobna to vrsto motornega vozila voziti po dosledno visokih merilih.

▼B

1.6. Kakovost storitve:

- opredeli in obvesti kandidata, kaj lahko pričakuje med preizkusom;
- izraža se jasno, pri tem pa izbere vsebino, slog in jezik, prilagojen navzočim in kontekstu, ter odgovarja na vprašanja kandidatov;
- zagotovi jasne povratne informacije o rezultatih preizkusa;
- do kandidatov se vede spoštljivo in brez razlikovanja.

1.7. Poznavanje tehničnih in fizikalnih značilnosti vozil:

- poznavanje tehničnih značilnosti vozila, kot so krmilni sistem, pnevmatike, zavore, luči, zlasti za motorna kolesa in težka vozila;
- varnost natovarjanja;
- poznavanje fizikalnih značilnosti vozil kot so hitrost, trenje, dinamika, energija.

1.8. Vožnja z nizko porabo goriva in prijazna do okolja.

2. Splošni pogoji

2.1. Član izpitne komisije za kategorijo B:

- (a) mora imeti vozniško dovoljenje kategorije B vsaj tri leta;
- (b) mora imeti vsaj 23 let;
- (c) uspešno mora zaključiti osnovno kvalifikacijo iz točke 3 te priloge, nato pa spoštovati predpise o zagotavljanju kakovosti in rednem usposabljanju iz točke 4 te priloge;
- (d) mora imeti končano poklicno izobraževanje, ki vodi najmanj do zaključka stopnje 3, kakor je opredeljena v Odločbi Sveta 85/368/EGS z dne 16. julija 1985 o primerljivosti poklicnih kvalifikacij med državami članicami Evropske skupnosti ⁽¹⁾;
- (e) ne sme hkrati opravljati dela inštruktorja vožnje v avtošoli.

2.2. Član izpitne komisije za druge kategorije:

- (a) mora imeti vozniško dovoljenje zadevne kategorije ali enakovredno znanje, pridobljeno z ustrežno poklicno kvalifikacijo;
- (b) uspešno mora zaključiti osnovno kvalifikacijo iz točke 3 te priloge, nato pa spoštovati predpise o zagotavljanju kakovosti in rednem usposabljanju iz točke 4 te priloge;
- (c) pred tem je moral biti vsaj tri leta kvalificiran član izpitne komisije za kategorijo B; to obdobje se sme opustiti, če zadevni član izpitne komisije lahko predloži dokaze o:
 - vsaj petletnih voznških izkušnjah za zadevno kategorijo, ali;

⁽¹⁾ UL L 199, 31.7.1985, str. 56.

▼B

— teoretični in praktični oceni vozniške sposobnosti, ki ustreza višjim merilom, kakor so potrebna za pridobitev vozniškega dovoljenja, s čimer ta zahteva postane nepotrebna;

(d) mora imeti zaključeno poklicno izobraževanje, ki vodi najmanj do zaključka stopnje 3, kakor je opredeljeno v Odločbi 85/368/EGS;

(e) ne sme hkrati opravljati dela inštruktorja vožnje v avtošoli.

2.3. *Enaka veljavnost*

2.3.1. Države članice lahko člana izpitne komisije pooblastijo, da vodi vozniške izpite za kategorije AM, A1, A2 in A po uspešnem zaključku osnovne kvalifikacije iz točke 3 za eno od teh kategorij.

2.3.2. Države članice lahko člana izpitne komisije pooblastijo, da vodi vozniške izpite za kategorije C1, C, D1 in D po uspešnem zaključku osnovne kvalifikacije iz točke 3 za eno od teh kategorij.

2.3.3. Države članice lahko člana izpitne komisije pooblastijo, da vodi vozniške izpite za kategorije BE, C1E, D1E in DE po uspešnem zaključku osnovne kvalifikacije iz točke 3 za eno od teh kategorij.

3. **Osnovna kvalifikacija**

3.1. *Osnovno usposabljanje*

3.1.1. Preden je oseba pooblaščen za vodenje vozniških izpitov, mora zadovoljivo zaključiti tak program usposabljanja, ki ga predpiše država članica, s katerim doseže usposobljenost iz točke 1.

3.1.2. Države članice morajo določiti, ali se vsebina določenega programa usposabljanja navezuje na pooblastilo za vodenje praktičnega dela vozniškega izpita za eno kategorijo vozniškega dovoljenja ali več.

3.2. *Preizkusi*

3.2.1. Preden je oseba pooblaščen za vodenje vozniških izpitov, mora izkazati zadovoljivo raven znanja, razumevanja, spretnosti in sposobnosti v zvezi s temami, naštetimi v točki 1.

3.2.2. Države članice opravljajo postopek preverjanja, s katerim se na pedagoško ustrezen način oceni usposobljenost osebe iz točke 1, zlasti točke 1.4. Postopek preverjanja mora vključevati teoretični in praktični del. Po potrebi se lahko uporabi računalniško ocenjevanje. Podrobnosti glede vrste in trajanja preizkusov in ocenjevanja v okviru postopka preverjanja določi vsaka država članica posebej.

3.2.3. Države članice morajo določiti, ali se vsebina določenega preverjanja navezuje na pooblastilo za vodenje praktičnega dela vozniškega izpita za eno kategorijo vozniškega dovoljenja ali več.

4. **Zagotavljanje kakovosti in redno usposabljanje**

4.1. *Zagotavljanje kakovosti*

4.1.1. Države članice imajo veljavne predpise za zagotavljanje kakovosti, ki so namenjeni ohranjanju meril, ki jih morajo izpolnjevati člani izpitne komisije.

▼B

- 4.1.2. Predpisi za zagotavljanje kakovosti naj bi vključevali nadzor nad člani izpitne komisije pri delu, njihovo nadaljnje usposabljanje in ponovno akreditacijo, stalen poklicni razvoj in redni pregled rezultatov voznških izpitov, ki so jih vodili.
- 4.1.3. Države članice morajo zagotoviti, da se pri vsakem članu izpitne komisije s pomočjo predpisov za zagotavljanje kakovosti iz točke 4.1.2 opravi letni nadzor. Poleg tega morajo države članice zagotoviti, da se vsakega člana izpitne komisije vsakih pet let opazuje pri vodenju voznškega izpita, in sicer naj bo najkrajše obdobje opazovanja vsaj pol dneva, s čimer se omogoči opazovanje vodenja več izpitov. Če se odkrijejo problemi, je treba sprejeti ukrepe za odpravo teh problemov. Oseba, ki izvaja nadzor, mora za to imeti pooblastilo države članice.
- 4.1.4. Države članice lahko v primeru, ko je član izpitne komisije pooblaščen za vodenje voznških izpitov za več kot eno kategorijo, določijo, da izpolnjevanje zahtev nadzora v zvezi z izpiti za eno kategorijo izpolnjuje zahtevo za več kot eno kategorijo.
- 4.1.5. Dejavnost voznškega preverjanja mora spremljati in nadzorovati organ, ki ga pooblasti država članica, da se tako zagotovi pravilna in dosledna uporaba ocenjevanja.
- 4.2. *Redno usposabljanje*
- 4.2.1. Države članice zagotovijo, da za ohranjanje pooblastila člani izpitne komisije ne glede na število kategorij, za katere so akreditirani, opravijo:
- vsaj štiridnevno predpisano redno usposabljanje v obdobju dveh let, s katerim:
 - ohranijo in obnovijo potrebno znanje in ocenjevalne spretnosti;
 - razvijejo nova znanja, ki so postala bistvenega pomena za opravljanje njihovega poklica;
 - se poskrbi, da član izpitne komisije še naprej vodi izpite v skladu s pravičnimi in enotnimi merili;
 - vsaj petdnevno redno usposabljanje v obdobju petih let:
 - s katerim razvijejo in ohranijo potrebne praktične voznške spretnosti.
- 4.2.2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi poskrbijo za posebno usposabljanje za tiste člane izpitne komisije, za katere se je med veljavnim sistemom za zagotavljanje kakovosti ugotovilo, da pri delu delajo resne napake.
- 4.2.3. Vrsta rednega usposabljanja ima lahko obliko navodil, usposabljanja v razredu, klasičnega ali elektronskega učenja, opravi pa se lahko posamezno ali v skupini. Vključuje lahko takšno ponovno akreditacijo meril, ki se zdi primerna državam članicam.
- 4.2.4. Države članice lahko v primeru, ko je član izpitne komisije pooblaščen za vodenje voznških izpitov za več kot eno kategorijo, določijo, da izpolnjevanje zahtev rednega usposabljanja v zvezi z izpiti za eno kategorijo izpolnjuje zahtevo za več kot eno kategorijo, pod pogojem, da je izpolnjena zahteva iz točke 4.2.5.
- 4.2.5. Če član izpitne komisije v obdobju 24 mesecev ni vodil izpitov za določeno kategorijo, mora biti pred začetkom opravljanja voznških izpitov za to kategorijo ponovno primerno ocenjen. Ponovno ocenjevanje se opravi kot del zahteve iz točke 4.2.1.

▼B**5. Pridobljene pravice**

- 5.1. Države članice lahko dovolijo osebam, ki so bile pooblašene za vodenje voznških izpitov tik pred začetkom veljavnosti teh določb, da še naprej vodijo voznške izpite, ne glede na to, da niso bile pooblašene v skladu s splošnimi pogoji iz točke 2 ali postopkom osnovne kvalifikacije iz točke 3.
- 5.2. Pri teh članih izpitne komisije se kljub temu izvaja redni nadzor in predpisi za zagotavljanje kakovosti iz točke 4.

PRILOGA V

**MINIMALNE ZAHTEVE ZA USPOSABLJANJE VOZNIKA IN
PREIZKUŠANJE KOMBINACIJ, KOT SO OPREDELJENE V
DRUGEM PODODSTAVKU ČLENA 4(4)(B)**

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za:

- odobritev ali nadzor usposabljanja iz člena 7(1)(d) ali
- organiziranje preizkusa spretnosti in ravnanja iz člena 7(1)(d).

2. Trajanje usposabljanja voznika:

- vsaj sedem ur.

3. Vsebina usposabljanja voznika

Usposabljanje voznika zajema znanje, spretnosti in ravnanje, kakor je opisano v točkah 2 in 7 Priloge II. Posebno pozornost se posveti:

- dinamiki gibanja vozila, varnostnim merilom, vlečnim vozilom in priklopnikom (sklopni mehanizem), pravilnemu nakladanju in varnostni opremljeni.

Praktični del vključuje naslednje vaje: pospeševanje, zmanjševanje hitrosti, vzvratno vožnjo, zaviranje, pot ustavljanja, menjavo pasov, zaviranje/umikanje, zamenjavo priklopnika, odklop in ponoven priklop priklopnika na motorno vozilo, parkiranje;

- vsak udeleženec usposabljanja mora opraviti praktični del in mora izkazati svoje spretnosti in ravnanje na javnih cestah;
- kombinacije vozil, ki se uporabljajo pri usposabljanju sodijo v kategorijo vozniškega dovoljenja, za katerega so zaprosili udeleženci.

4. Trajanje in vsebina preizkusa spretnosti in ravnanja

Dolžina preizkusa in prevožena razdalja morata zadostovati za oceno spretnosti in ravnanja iz točke 3.

*PRILOGA VI***MINIMALNE ZAHTEVE ZA USPOSABLJANJE VOZNIKA IN
PREIZKUŠANJE ZA MOTORNA KOLESA IZ KATEGORIJE A
(POSTOPNI DOSTOP)**

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za:
 - odobritev in nadzor usposabljanja iz člena 7(1)(c) ali
 - organiziranje preizkusa spretnosti in ravnanj iz člena 7(1)(c).
 2. Trajanje usposabljanja voznika:
 - vsaj sedem ur.
 3. Vsebina usposabljanja voznika:
 - usposabljanje voznika vsebuje vse vidike, zajete v točki 6 Priloge II;
 - vsak udeleženec usposabljanja mora opraviti praktični del in mora izkazati svoje spretnosti in ravnanje na javnih cestah;
 - motorna kolesa, ki se uporabljajo pri usposabljanju sodijo v kategorijo vozniškega dovoljenja, za katerega so zaprosili udeleženci.
 4. Trajanje in vsebina preizkusa spretnosti in ravnanja
- Dolžina preizkusa in prevožena razdalja morata zadostovati za oceno spretnosti in ravnanja iz točke 3.

PRILOGA VII

Del A

RAZVELJAVLJENA DIREKTIVA IN NJENE SPREMEMBE

(iz člena 17)

Direktiva Sveta 91/439/EGS ⁽¹⁾	(UL L 237, 24.8.1991, str. 1)
Direktiva Sveta 94/72/ES	(UL L 337, 24.12.1994, str. 86)
Direktiva Sveta 96/47/ES	(UL L 235, 17.9.1996, str. 1)
Direktiva Sveta 97/26/ES	(UL L 150, 7.6.1997, str. 41)
Direktiva Komisije 2000/56/ES	(UL L 237, 21.9.2000, str. 45)
Direktiva 2003/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta, samo člen 10(2)	(UL L 226, 10.9.2003, str. 4)
Uredba (ES) št. 1882/2003 Evropskega parlamenta in Sveta, samo točka 24 Priloge II	(UL L 284, 31.10.2003, str. 1)

⁽¹⁾ Direktiva 91/439/EGS je bila spremenjena tudi z naslednjim aktom, ki ni bil razveljavljen: Akt o pristopu iz leta 1994.

Del B

ROKI ZA PRENOS V NACIONALNO PRAVO IN ZA ZAČETEK UPORABE

(iz člena 17)

Direktiva	Rok za prenos	Datum začetka uporabe
Direktiva 91/439/EGS	1. julij 1994	1. julij 1996
Direktiva 94/72/ES	-	1. januar 1995
Odločba 96/427/ES	-	16. julij 1996
Direktiva 96/47/ES	1. julij 1996	1. julij 1996
Direktiva 97/26/ES	1. januar 1998	1. januar 1998
Direktiva 2000/56/ES	30. september 2003	30. september 2003, 30. september 2008 (točka 6.2.5 Priloge II) in 30. september 2013 (točka 5.2 Priloge II)
Direktiva 2003/59/ES	10. september 2006	10. september 2008 (prevoz potnikov) in 10. september 2009 (prevoz blaga)

PRILOGA VIII

KORELACIJSKA TABELA

Direktiva Sveta 91/439/EGS	Ta direktiva
člen 1(1), prvi stavek	člen 1(1), prvi stavek
člen 1(1), drugi stavek	-
-	člen 1(2)
člen 1(2)	člen 2(1)
-	člen 2(2)
člen 1(3)	-
člen 2(1)	člen 1(1), drugi stavek
člen 2(2)	člen 3(1)
	člen 3(2)
	člen 3(2)
člen 2(3)	-
člen 2(4)	-
člen 3(1), prvi pododstavek, uvodno besedilo	člen 4(1), prvi stavek
-	člen 4(2), prva alineja
-	člen 4(2), druga alineja
člen 3(1), prvi pododstavek, prva alineja	člen 4(3), prva alineja
člen 3(1), prvi pododstavek, druga alineja	člen 4(4)(b), prvi pododstavek
člen 3(1), prvi pododstavek, tretja alineja	člen 4(4)(b), drugi pododstavek
člen 3(1), prvi pododstavek, četrta alineja	člen 4(4)(c)
člen 3(1), prvi pododstavek, peta alineja	člen 4(4)(f)
člen 3(1), prvi pododstavek, šesta alineja	člen 4(4)(g)
člen 3(1), prvi pododstavek, sedma alineja	člen 4(4)(j)
člen 3(1), prvi pododstavek, osma alineja	člen 4(4)(k)
člen 3(2), prvi pododstavek, uvodno besedilo	-
člen 3(2), prvi pododstavek, prva alineja	člen 4(3)(a)
člen 3(2), prvi pododstavek, druga alineja	člen 4(4)(a)

▼B

Direktiva Sveta 91/439/EGS	Ta direktiva
člen 3(2), prvi pododstavek, tretja alinea	člen 4(4)(d)
člen 3(2), prvi pododstavek, četrta alinea	člen 4(4)(e)
člen 3(2), prvi pododstavek, peta alinea	člen 4(4)(h)
člen 3(2), prvi pododstavek, šesta alinea, uvodno besedilo	člen 4(4)(i)
člen 3(2), prvi pododstavek, šesta alinea, prva podalinea	-
člen 3(2), prvi pododstavek, šesta alinea, druga podalinea	-
člen 3(3), uvodno besedilo	-
člen 3(3), prva alinea	člen 4(1), tretji stavek
člen 3(3), druga alinea, prvi pododstavek	člen 4(3), druga alinea
člen 3(3), druga alinea, drugi pododstavek	-
člen 3(3), tretja alinea	člen 4(3), prva alinea
člen 3(3), četrta alinea	člen 4(4), prva alinea
člen 3(3), peta alinea	člen 4(4), druga alinea
-	člen 4(3)
člen 3(4)	-
člen 3(5)	-
člen 3(6)	člen 4(5), prvi stavek
-	člen 4(5), drugi stavek
člen 4	člen 5
člen 5(1)	člen 6(1)
člen 5(1)(a)	člen 6(1)(a)
člen 5(1)(b)	člen 6(1)(b)
člen 5(2), uvodno besedilo	člen 6(2), uvodno besedilo
člen 5(2)(a)	člen 6(2)(a)
člen 5(2)(b)	člen 6(2)(b)

▼ B

Direktiva Sveta 91/439/EGS	Ta direktiva
-	člen 6(2)(c)
-	člen 6(2)(d)
-	člen 6(2)(e)
-	člen 6(2)(f)
člen 5(3)	-
člen 5(4)	člen 6(4)
člen 6(1), uvodno besedilo	člen 4(1), drugi stavek
člen 6(1)(a), prva alineja	člen 4(3)(a), tretja alineja
člen 6(1)(a), druga alineja	člen 4(4)(a), druga alineja
člen 6(1)(b), prva alineja	člen 4(3)(b), druga alineja
	člen 7(3)(c), druga alineja
člen 6(1)(b), druga alineja, prva alternativa	člen 4(4)(b), peti pododstavek
člen 6(1)(b), druga alineja, druga alternativa	člen 4(4)(c), druga alineja
člen 6(1)(b), tretja alineja, prva in druga alternativa	člen 4(4)(g), druga alineja
člen 6(1)(b), tretja alineja, tretja in četrta alternativa	člen 4(4)(e), tretja alineja
člena 6(1)(c), prva alineja, prva in druga alternativa	člen 4(4)(k), druga alineja
člena 6(1)(c), prva alineja, tretja in četrta alternativa	člen 4(4)(i), druga alineja
člen 6(2)	člen 4(6), prvi pododstavek
-	člen 4(6), drugi pododstavek
člen 6(3)	člen 4(6), tretji in četrti pododstavek
člen 7(1), uvodno besedilo	člen 7(1), uvodno besedilo
člen 7(1)(a)	člen 7(1)(a)
-	člen 7(1)(b)
-	člen 7(1)(c)
-	člen 7(1)(d)
člen 7(1)(b)	člen 7(1)(e)

▼B

Direktiva Sveta 91/439/EGS	Ta direktiva
člen 7(2)	-
člen 7(3)	-
-	člen 7(2)
-	člen 7(3)
člen 7(4)	člen 7(4)
člen 7(5)	člen 7(5)(a)
-	člen 7(5)(b)
-	člen 7(5)(c)
-	člen 7(5)(d)
člen 7a(1)	-
člen 7a(2)	člen 8
člen 7b	člen 9
-	člen 10
člen 8	člen 11
člen 9	člen 12
člen 10	člen 13(1)
-	člen 13(2)
člen 11	člen 14
člen 12(1)	-
člen 12(2)	-
člen 12(3)	člen 15
-	člen 16
člen 13	člen 17, prvi odstavek
-	člen 17, drugi odstavek
-	člen 18
člen 14	člen 19
Priloga I	-
Priloga Ia	Priloga I
Priloga II	Priloga II
Priloga III	Priloga III
-	Priloga IV
-	Priloga V
-	Priloga VI